

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ปริญญาานิพนธ์
ของ
พรเพชร ไสยติถิมาภรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2548

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ปริญญาานิพนธ์
ของ
พรเพชร ไสยติถิมาภรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2548

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พรเพชร ไสยติถิมานนท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2548

พรเพชร ไสยติมานนท์. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการกวดวิชาของนักเรียน*
ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพพานิช กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร. พาสณา จุลรัตน์ , รองศาสตราจารย์เวณิ กวีทอง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
องค์ประกอบแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา
แผนการเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต และเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา
องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
และความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา องค์ประกอบด้าน
สิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับ
นักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ปีการศึกษา 2547 จำนวน 246
คน เป็นนักเรียนชาย 108 คน และนักเรียนหญิง 138 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบ
ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์
ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_3) ฐานะทางเศรษฐกิจของ
ครอบครัว (X_8) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{10}) เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา (X_{11}) และ สัมพันธ
ภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{12})
2. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อ
ระดับอุดมศึกษา (X_{13})
3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 10 องค์ประกอบ
ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_2) แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ –
คณิตศาสตร์ (X_4) แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ (X_5) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษา
ฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_6) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม (X_7) บุคลิกภาพ (X_9) ลักษณะ

กายภาพทางการเรียน (X_{14}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{15}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{16})

4. องค์ประกอบที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{12}) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_3) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) และองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาได้ร้อยละ 40.50

5. สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยการนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 12.694 + 4.074X_{10} + .762 X_{12} + .524 X_3 + .053 X_8$$

5.2 สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .388 X_{10} + .331 X_{12} + .203 X_3 + .156 X_8$$

FACTORS AFFECTING MOTIVATION IN TUTORIAL STUDY OF THE FOURTH
LEVEL,SECONDARY GRADES 4–6 STUDENTS OF SURASAKMONTREE
SCHOOL IN KHET DINDAENG, BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

PORNPECTCH SOTITHIMANONT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2005

Pornpetch Sotithimanont.(2005). *Factors Affecting on Motivation in Tutorial of The Fourth Level, Secondary Grades 4 – 6 Students of Surasakmontree School In Khet Dindaeng Bangkok*. Master thesis , M.Ed.(Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr.Pasana Chularut, Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The purposes of this research were to study the factors affecting on motivation in tutorial study. The factors were divided into 3 dimensions , first of them was personal factor : educational level , learning program, personality, future orientation and attitude towards further learning in higher education, second of them was family factor : parent's economic , interpersonal relationship between students and their parent and parent's expectation , third of them was learning environment : physical learning , interpersonal relationship between students and their teacher and interpersonal relationship between students and their peer group.

The 246 samples were the fourth level, second peer group secondary grades 4–6 students of Surasakmontree School in academic year 2004. All of them were 108 males and 138 females. The instruments was factors affecting on motivation in tutorial of the fourth level, secondary grades 4–6 students questionnaires. The data was analysed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive correlation among motivation in tutorial study and the following factors : secondary grades 6 (X_3), income of their family (X_8), future orientation (X_{10}), attitude towards further learning in higher education (X_{11}) and interpersonal relationship between students and their parents (X_{12}) at .01 level.

2. There were significantly negative correlation between motivation in tutorial study and parent's expectation in studying the higher education (X_{13}) at .01 level.

3. There were no significantly correlation among motivation in tutorial study and the following factors : secondary grades 4 (X_1), secondary grades 5 (X_2), Science – Mathematics Program (X_4), Mathematics – English Program (X_5), English – French or

German Program (X_6), English – Social Program (X_7), personality (X_9), physical learning (X_{14}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_{15}) and interpersonal relationship between students and their peer group (X_{16}).

4. Factors affecting on the motivation in tutorial study ranking from the most to the least affectors were 4 factors future orientation (X_{10}), interpersonal relationship between students and their parents (X_{12}), secondary grades 6 (X_3) and income of their family (X_8) these factors could predicted students motivation in tutorial study about the percentage of 40.50 .

5. The predicted equation of motivation in tutorial study were significantly at .01 level. They could showed in the following predicted equations

5.1 The predicted motivation in tutorial study equations in term of raw score were as :

$$\hat{Y} = 12.694 + 4.074X_{10} + .762 X_{12} + .524 X_3 + .053 X_8$$

5.2 The predicted motivation in tutorial study equations in term of standardized score were as :

$$Z = .388 X_{10} + .331 X_{12} + .203 X_3 + .156 X_8$$

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ปริญญาานิพนธ์

ของ

พรเพชร โสติถิमानนท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ของ

นางสาวพรเพชร โสติถิमानนท์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เวหนี่ กรีทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

ประกาศศุภกฤต

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ ประธานควบคุมปริญญาบัตร รองศาสตราจารย์เวณี กวีทอง กรรมการควบคุมปริญญาบัตร รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ กรรมการสอบปากเปล่าที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือและอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี และขอขอบคุณนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดานายวิฑูร โสติถิमानนท์ มารดานางนลินรัตน์ โสติถิमानนท์ ขอขอบคุณน้องสาว นางสาวนารีรัตน์ โสติถิमानนท์ บุคคลในครอบครัวผู้ให้ความรัก ความช่วยเหลือในทุกๆด้านมาโดยตลอด ขอขอบคุณนางสาวพชพันธ์ นิมิตรไชยนนท์ และ นายณัฐนันท์ ขุมทรัพย์ ผู้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือด้านต่างๆ ประโยชน์อันใดที่ได้จากการทำปริญญาบัตรนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณพ่อแม่ ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาจนถึงปัจจุบัน

พรเพชร โสติถิमानนท์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
	สมมติฐานของการวิจัย	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	11
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	20
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา	23
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา.....	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา	32
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ ในการเรียนกวดวิชา	36
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใน การเรียนกวดวิชา	36
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใน การเรียนกวดวิชา	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 60
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 60
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 61
	การหาคุณภาพเครื่องมือ 78
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 79
	การวิเคราะห์ข้อมูล 80
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 80
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 81
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล 81
	การวิเคราะห์ข้อมูล 82
	การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า 82
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 83
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ 89
	สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีการศึกษาค้นคว้า 89
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 92
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า 93
	ข้อเสนอแนะ 102
	บรรณานุกรม 103
	ภาคผนวก 113
	ประวัติย่อผู้วิจัย 146

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนโรงเรียนกวดวิชาและนักเรียน ปีการศึกษา 2536 – 2544	25
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ	61
3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษาและแผนการเรียน	83
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	84
5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	86
6 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	87
7 แสดงองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้วิธี วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	88
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ	137
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต	138
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษา ต่อระดับอุดมศึกษา	139
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	140
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความคาดหวัง ของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา.....	141
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ทางการเรียน	142
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างครูกับนักเรียน	143

บัญชีตาราง (ต่อ)

15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	144
16 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจ ในการเรียนกวดวิชา	145

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเกิดขึ้นทั่วโลกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุด คือ การให้การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้ตลอดช่วงชีวิต ประเทศที่พัฒนาแล้วประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับการศึกษาในระดับสูง จึงสามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์เช่นเดียวกัน ซึ่งสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้เกิดระบบและปัจจัยที่มีคุณภาพที่ดีเอื้อต่อการจัดการและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 1) แต่ในสังคมปัจจุบันมีปัญหาการศึกษาที่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่สำคัญ ประการหนึ่งที่ว่า เป้าหมายหลักของตัวผู้เรียนในการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ ซึ่งเป้าหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้แต่เป้าหมายหลักของตัวผู้เรียนส่วนมาก คือ การนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้เพียงการสอบเข้าศึกษาต่อเท่านั้น จึงทำให้ตัวผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนกวดวิชาเพิ่มมากขึ้นดังที่สมพงษ์ คนไค (2537 : 30) กล่าวว่าปัจจุบันนี้การศึกษาได้กลายเป็นการกวดวิชาไปเรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะเป็นปริญญาการศึกษา หลักสูตรการศึกษาของรัฐบาลจะกำหนดไว้เป็นประการใดก็ตาม การเรียนการสอนในโรงเรียนทุกระดับก็จะหันไปสู่การกวดวิชาทั้งนั้น ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้ครูกวดวิชาให้บุตรหลานของตน นักเรียนต้องการให้ครูกวดวิชาให้ตนเอง ครูก็มีความสุขไปกับการสอนกวดวิชาเมื่อทั้งสามฝ่ายต้องการตรงกัน การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นไปแนวเดียวกัน คือ การเรียนกวดวิชา

การสอนกวดวิชาที่มีจุดมุ่งหมายชัดเจนประการเดียวคือให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อได้ วิธีการเรียนกวดวิชาก็นำข้อสอบเก่าและข้อสอบใหม่ มาเรียนมาฝึกหัดตอบให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและชำนาญ ผู้ที่สอนกวดวิชาก็คือครูที่สอนตามโรงเรียนปกติในโรงเรียนรัฐบาลบ้าง โรงเรียนเอกชนบ้าง และผู้ที่เรียนกวดวิชาคือนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนปกติแต่ต้องการเก่งกว่าเพื่อนในโรงเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ คนไค (2537 : 30) ที่กล่าวว่าระบบการคัดเลือกเข้าเรียนต่อไม่ว่าจะสถาบันการศึกษาแห่งใดก็เป็นแบบเดียวกัน คือ เลือกเอาแต่คนเก่ง ผู้ปกครองและนักเรียนที่ต้องการเก่งกว่าใครจึงต้องเรียนกวดวิชา ดังนั้นนักวิชาการและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพยายามทุกวิถีทางเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เด็กไปเรียนกวดวิชา เพราะเห็นว่าสิ้นเปลืองเงินทอง เป็นการเรียนเพื่อทำข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยอย่างเดียว จึงได้หันมาใช้คะแนนสะสมเฉลี่ยในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ จีพีเอมาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย แต่เด็กก็ยังนิยมไปเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้น ทำให้บรรดาโรงเรียนกวดวิชาชื่อดังต้องขยายสาขาในพื้นที่ชุมชนต่างๆในกรุงเทพฯ และจังหวัดใหญ่ๆที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ จำนวนโรงเรียนกวดวิชาทั่วประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2542 มีทั้งหมด 572 โรงเรียน แบ่งเป็น กรุงเทพฯ 246 โรงเรียน ต่างจังหวัด 326 โรงเรียน คาดว่าในปี 2543 จะเพิ่มขึ้นเป็น 602 โรงเรียน โดยในย่านสยามสแควร์มีนักเรียนนิยมไปเรียนมากที่สุด (ศีล มติธรรม. 2544 : 14)

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนพบว่านักเรียนส่วนมากโดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 4 มีปัญหาด้านการเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในด้านการเรียนจึงได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 150 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ และผลการสำรวจมีรายละเอียดดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ ขณะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่มีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีคืออะไร ” พบว่าคำตอบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 ได้แก่ ไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชา อาจารย์สอนเร็วเกินไป ไม่มีสมาธิในการเรียนและปัญหาด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ได้แก่ ชอบทะเลาะกับเพื่อน ไม่มีเพื่อนพูดคุยด้วยไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆได้

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “ ท่านคิดว่าปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุใด ” พบว่าคำตอบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการเรียนเกิดจาก ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ไม่ขยันทำแบบฝึกหัด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ปัญหาด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเกิดจาก ชอบทะเลาะกับเพื่อน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และไม่มีเพื่อนพูดคุยด้วย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8

จากผลการสำรวจปัญหาเบื้องต้นพบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มีปัญหาในด้านการเรียนและสาเหตุของปัญหาคือการทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในชั้นเรียน ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528 : 27) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและควบคุมพฤติกรรมซึ่งการทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจ

ในการเรียนนั้นจะส่งผลด้านลบในด้านการเรียนแก่ตัวนักเรียนเองดังที่ วีรบุช ปิณฑวณิช.(2547 : 14) กล่าวว่าเด็กที่ขาดแรงจูงใจในการเรียนนั้นจะมีโอกาสประสบผลสำเร็จด้านการเรียนค่อนข้างต่ำ สภาพที่เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนในชั้นเรียนนั้นเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายพยายามหาทางแก้ไขกันมานาน อย่างไรก็ตามถึงขณะนี้ยังไม่สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากเหตุของปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไขไม่ว่าจะเป็น ความดี้อยคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนหรือการขาดทักษะในการสร้างแรงจูงใจของครูในโรงเรียน ทำให้นักเรียนส่วนมากนิยมเรียนกวดวิชากันมากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นต่างๆ เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง รวมถึงการสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการวางนโยบายเพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการจัดการเรียนการสอนและเทคนิคการสอนของอาจารย์ผู้สอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อันเนื้อหาวิชาต่างๆ ได้รวดเร็วและเข้าใจอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการสอบเข้าศึกษาต่อระดับสูงขึ้นต่อไปได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 826 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 309 คน เป็นนักเรียนชาย 140 คนและนักเรียนหญิง 169 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 270 คน เป็นนักเรียนชาย 120 คน และนักเรียนหญิง 150 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน เป็นนักเรียนชาย 107 คน และนักเรียนหญิง 140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 246 คน เป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 42 คน และนักเรียนหญิง 51 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน และนักเรียนหญิง 45 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน เป็นนักเรียนชาย 31 คน และนักเรียนหญิง 42 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1967 : 88 – 886) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว
 - 1.1.1 ระดับชั้น
 - 1.1.2 แผนการเรียน
 - 1.1.3 บุคลิกภาพ
 - 1.1.4 ลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1.5 เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา
 - 1.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว
 - 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
 - 1.2.3 ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา
 - 1.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

- 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
 - 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา** หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนกวดวิชา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 **ความทะเยอทะยาน ความตั้งใจจริงทางการเรียนกวดวิชา** ได้แก่ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในสิ่งที่ต้องการให้ได้ มีความคาดหวังอย่างสูงที่จะประสบความสำเร็จจากการเรียนกวดวิชา

1.2 **ความเพียรพยายามทางการเรียนกวดวิชา** ได้แก่ คำนคว่าบทเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมด้วยตนเอง ทบทวนบทเรียนกวดวิชาด้วยตนเองอยู่เสมอ ทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายจากการเรียนกวดวิชาด้วยตนเองโดยไม่ลอกผู้อื่น

1.3 **ความอดทนต่อการเรียนกวดวิชา** ได้แก่ ตั้งใจเรียนกวดวิชา ถ้ามารู้เมื่อมีข้อสงสัยในการเรียนกวดวิชา ทำงานทันทีเมื่อได้รับมอบหมายไม่ผัดวันประกันพรุ่ง สนใจในสิ่งที่ศึกษาอยู่ สนุกในการเรียนกวดวิชาและสามารถทำงานให้เสร็จในเวลาอันสั้นตามเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องมีผู้อื่นคอยบอกให้ทำ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการเรียนกวดวิชาอย่างเคร่งครัด กล้ารับผิดชอบในผลงานของตน แม้ถูกรบกวนในขณะที่ทำงานก็สามารถทำงานนั้นให้สำเร็จได้

1.4 **การกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้จากการเรียนกวดวิชา** ได้แก่ การวางแผนเป้าหมายในชีวิต การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนกวดวิชา การวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากการเรียนกวดวิชาอย่างมีระบบ

2. **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา** หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 **องค์ประกอบด้านส่วนตัว** ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต และเจตคติต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 **ระดับชั้นที่ศึกษา** ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งแบ่งออกเป็นมัธยมศึกษาปีที่ 4

มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1.2 แผนการเรียนรู้ ได้แก่

- 2.1.2.1 วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
- 2.1.2.2 คณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
- 2.1.2.3 ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน
- 2.1.2.4 ภาษาอังกฤษ – สังคม

2.1.3 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เป็นลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งแบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins' Activity Survey) แบ่งได้ 2 แบบ ได้แก่

2.1.3.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2.1.3.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ อุดทนและรอคอยได้

2.1.4 ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและการกระทำของนักเรียนที่สามารถคาดการณ์และเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหา วางแผนเพื่อเป้าหมายในอนาคตและปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคต เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.4.1 ความสามารถคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ ได้แก่ การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

2.1.4.2 การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต ได้แก่ การรู้จักเลือกวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น การหาแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

2.1.4.3 การรู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพและมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต ได้แก่ การอดทนต่อความยากลำบากและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อความสำเร็จในอนาคต

2.1.5 เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาในด้านความสำคัญ

การเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม มีรายละเอียดดังนี้

2.1.5.1 ด้านความคิด หมายถึง การคิดว่าการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามีความสำคัญ มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

2.1.5.2 ด้านความรู้สึก หมายถึง ชอบ พอใจ ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

2.1.5.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม หมายถึง กระตือรือร้นในการเรียน มีความตั้งใจและสนใจในเวลาเรียน หมั่นทำแบบฝึกหัดที่ได้จากการเรียนเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

2.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน

2.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองและการปฏิบัติตนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

2.2.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้านการเรียนกวดวิชา ได้แก่ การขอคำแนะนำและการซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา การขอให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวในการทำกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

2.2.2.2 การปฏิบัติตนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่อนักเรียนด้านการเรียนกวดวิชา ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนกวดวิชาของบุตร ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา การให้กำลังใจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนหรือเพื่อการพัฒนาทางด้านความคิดของนักเรียน ให้ความรักความหวังใจใกล้ชิดต่อนักเรียน

2.2.3 ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อความต้องการหรือการตั้งเป้าหมายของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเมื่อนักเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่

2.3.1.1 สถานที่เรียน หมายถึง ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีอากาศถ่ายเท เป็นระเบียบเรียบร้อย มีขนาดเหมาะสมกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนและห้องปฏิบัติการปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น เสียงและกลิ่น เป็นต้น ห้องสมุดมีแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่หลากหลายและเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า

2.3.1.2 สื่ออุปกรณ์การเรียน หมายถึง สื่ออุปกรณ์การเรียนมีหลากหลายเพียงพอทั้งจำนวนอาจารย์ผู้สอนและนักเรียน มีความทันสมัยและมีคุณภาพในการใช้งานที่เหมาะสม

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูและการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การให้ความเคารพเชื่อฟัง การปฏิบัติตนตามคำสั่งสอน
ของครู

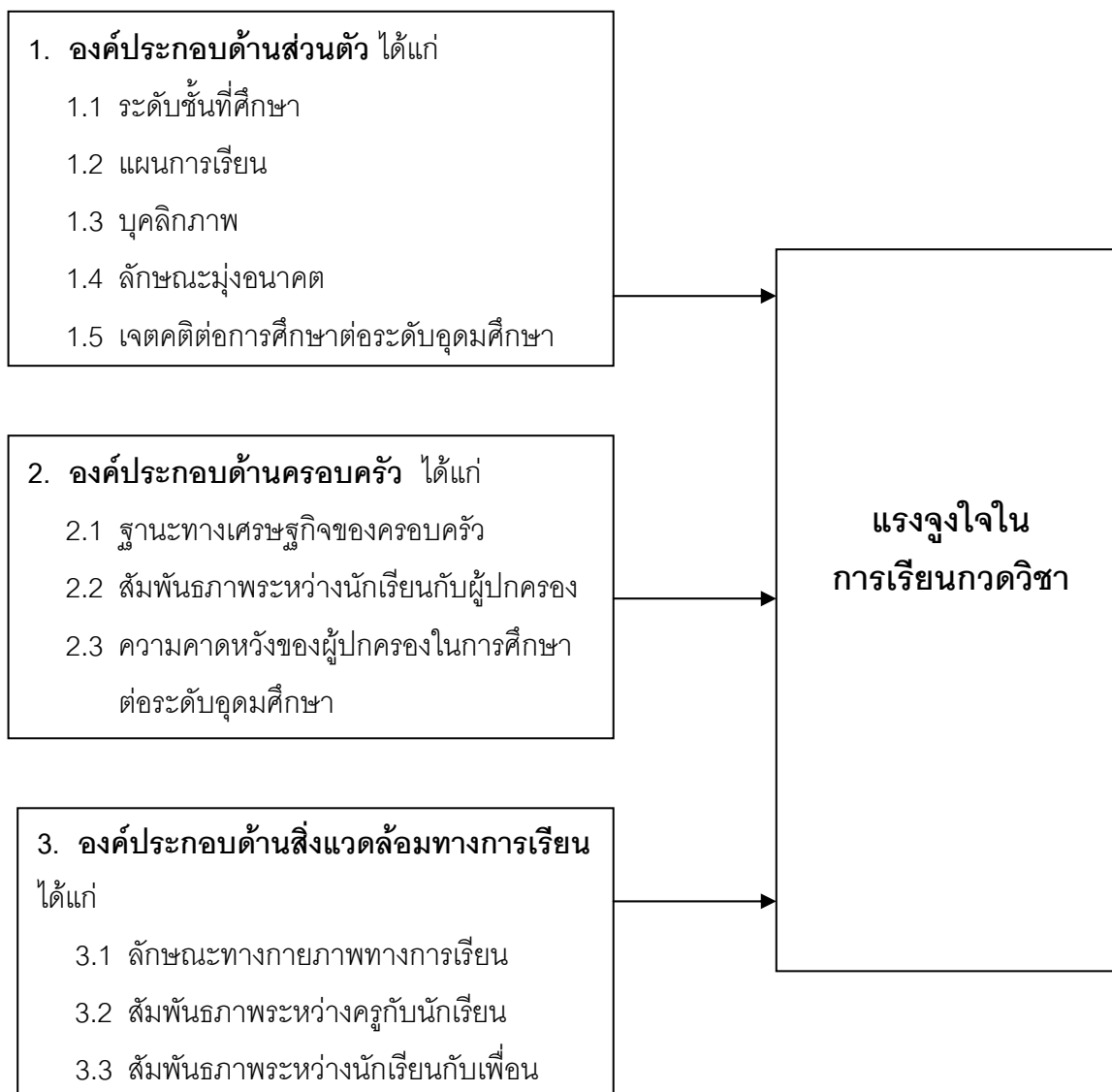
2.3.2.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเองและดูแลให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาด้วยความเต็มใจ

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนนักเรียนที่มีต่อกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการเรียน การห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับกลุ่มเพื่อนให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง

กรุงเทพมหานคร

2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง

กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

1.1.1 ความหมายของแรงจูงใจ

คำว่า “แรงจูงใจ” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า *Movere* (Kidd. 1973 : 101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “to move” อันมีความหมายว่า “เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักจูงให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ” (To Move a Person to a Cause of Action) แรงจูงใจจึงมีอิทธิมากในการเรียนรู้ พาฟลอฟ (Pavlov) ธอร์นไดค์ (Thorndike) และวัตสัน (Watson) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นแรงผลักดันทำให้บุคคลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ (อรรถยชีนมนุษย์. 2520 : 184)

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray. 1970 : 12) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ส่วนกู๊ด (Good. 1973 : 375) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบและฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

ปฐม นิคมมานนท์ (2524 : 27) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสภาวะหรือสภาพของ อารมณ์ของบุคคล ที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

มนูญ ตนะวัฒนา (2525 : 49) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ ว่าเป็นสภาพหรือ สถานะที่อยู่ในตัวบุคคลที่จะแสดงออกหรือเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

เอนกกุล กริแสง (2526 : 35) แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม และการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งทำให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างเดียวไม่เหมือนกัน

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 : 227) แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิด พฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ภายนอกร่างกายซึ่ง เป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

จตุญ โภมลบุญ (2528 : 27) แรงจูงใจ หมายถึง เป็นภาวะการณที่อินทรีย์ถูก กระตุ้นและชี้แนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมายหรือเป็นเครื่องล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการ เฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

เชียรศรี วิวิธสิริ (2528 : 25) แรงจูงใจ หมายถึง พลังที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและ ควบคุมแนวทางของพฤติกรรม หรือ สิ่งกระตุ้นอินทรีย์ หรือชี้ทางอินทรีย์กระทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528 : 27) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม และควบคุมพฤติกรรม

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง การใช้สิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดง พฤติกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย

1.1.2 ความสำคัญของแรงจูงใจ

ประมวญ คิดคินสัน (2520 : 10) กล่าวว่า การเรียนภาษานั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด มิใช่เพียงเทคนิค ต้องมีแรงจูงใจ ตอนแรกที่เรียนจำเป็นต้องมีแรงจูงใจสูงเพราะเมื่อต้องเจอกับสิ่งที่ไม่ เคยเจอและจะตื่นเต้น ประกอบกันเป็นความยากลำบากมักจะทำให้เบื่อและอยากวางมือ แรงจูงใจ ต้องมีตลอดระยะเวลาที่เรียน

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม (2528 : 71 - 72) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็น สิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ อันที่จะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่ง หนึ่งสิ่งใดและทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจทำให้บุคคลหรือ ผู้เรียนสามารถไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางตามที่พวกเขาคาดหวังไว้

ชัยนาถ นาคบุปผา (2529 : 54 – 58) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมากหากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียน หรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียน หรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ

สรุปได้ว่าแรงจูงใจนั้นมีความสำคัญต่อการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.1.3 ลักษณะของแรงจูงใจ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2518 : 18 - 19) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการหรือการแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามความชอบของตัวเอง เพราะฉะนั้นบุคคลใดก็ตามที่มีแรงจูงใจภายในย่อมจะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ด้วยความพอใจ และยินดี นักจิตวิทยาเชื่อว่าแรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายปลายทาง และนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคล นักจิตวิทยาเชื่อว่าการแสดงพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกเกือบทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก

1.1.4 ประเภทของแรงจูงใจ

มัญญู ตนะวัฒนา (2525 : 51 - 55) ได้อธิบายแรงจูงใจไว้ 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากทางร่างกาย เช่น ความคิด ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความต้องการหลับนอน พักผ่อน การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด

2. แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางสังคม บุคคลจะเริ่มมีแรงจูงใจประเภทนี้ได้เมื่อเข้าสู่สังคม เนื่องจากอิทธิพลจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือมนุษย์สัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งได้แก่ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ยกย่อง และสรรเสริญ เห็นตนเองเป็นคนสำคัญและมีค่าความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกอยากมีความอิสระ มีอำนาจ มีความรู้ ความสำเร็จในชีวิตและความต้องการในด้านสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่

เอนกกุล กรี่แสง (2526 : 38) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจด้านร่างกาย (Physical Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) แรงจูงใจประเภทนี้ หมายถึง แรงจูงใจที่พัฒนาขึ้นในตัวตน ซึ่งจะแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน แรงจูงใจส่วนบุคคลมีรากฐานมาจากความ

ต้องการทางร่างกาย และความต้องการสะสมสิ่งของต่างๆ เป็นต้น แรงจูงใจส่วนบุคคลที่สำคัญและเห็นได้ชัดคือ การติดยา หากไม่ได้เสพแล้วจะเกิดอาการผิดปกติกับร่างกาย สำหรับรายที่ติดยาอย่างรุนแรงอาจถึงกับฆ่าตัวตายหรือก่ออาชญากรรม

นอกจากนี้ ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2528 : 94 - 114) อธิบายแรงจูงใจว่า แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ความมั่นคงในรูปของจิตสำนึกนั้นได้จากความต้องการความปลอดภัย ส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้นเป็นสิ่งที่ได้พัฒนามาตั้งแต่เด็ก โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดที่จะทำให้บุคคลเป็นคนที่มีความมั่นใจหรืออ่อนแอ

2. แรงจูงใจด้านสังคม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมีการอยู่รวมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยกย่องการที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้นมีใช้เพื่อมิตรภาพเพียงอย่างเดียวเสมอไป หากแต่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับศรัทธาเชื่อถือ

3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านนี้มามากขึ้นทุกทีในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมระดับชนชั้นกลางความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคลอย่างหนึ่ง บุคคลบางคนนั้นมีความพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อน หรือระดับชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็อาจแสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับโลก

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคลแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามหน้าที่ และอำนาจส่วนตัว เช่น บุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจตามหน้าที่ ส่วนบุคคลที่มีความสามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้จากบุคลิกภาพและพฤติกรรม แสดงว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจส่วนตัว แต่บางคนก็เป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถ หมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถเกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จอยู่เหนือความล้มเหลว ความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูงทำให้บุคคลนั้นๆ มองโลกในแง่บวกและมองสถานการณ์ต่างๆ ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายน่าสนใจ และสามารถที่จะช่วยให้เอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือความสำเร็จแล้ว จะทำให้บุคคลมองโลกในแง่ลบ และบุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำจะไม่มีเหตุผลที่จะแสวงหาความท้าทายใหม่ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลเหล่านี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะเป็นผู้ควบคุมและบังคับสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่นๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ คือ มีความพอใจความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัลของงาน บุคคลประเภทนี้จะมีความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะจะเป็นผู้สร้างสรรคิ์ให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เงินเป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อนและสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภททุกระดับ คุณลักษณะที่เด่นชัดและสำคัญที่สุดของเงิน คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยนสิ่งที่เงินสามารถซื้อได้ไม่ใช่ตัวเงินโดยตรงแต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญ แต่เป็นตัวแทนของความต้องการใดๆ ที่บุคคลต้องการให้เป็นตัวแทน

สรุปได้ว่า ประเภทของแรงจูงใจนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. แรงจูงใจด้านร่างกาย เป็นแรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น แรงขับจากความหิว แรงขับทางเพศ
2. แรงจูงใจด้านสังคม เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาภายหลัง เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของบุคคล เช่น ความต้องการการยอมรับนับถือ ความต้องการมีอำนาจ

1.1.5 ประโยชน์ของแรงจูงใจ

กิติมา ปรีดีติลล (2529 : 174) ได้ระบุถึงประโยชน์ของการจูงใจ ดังนี้

1. มีความภูมิใจในหน้าที่การงานที่ทำอยู่
2. เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มที่
3. รู้จักหน้าที่ช่วยเหลือกัน
4. มีความสนใจในการสร้าง มุ่งทำงานอย่างเต็มที่
5. สนใจและพอใจที่จะทำงานนั้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียน คือ พลังกระตุ้นพฤติกรรมในแต่ละบุคคล โดยใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การสร้างแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับตนเอง

1.1.6 ทฤษฎีแรงจูงใจ

1.1.6.1 ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคเคลแลนด์ (The Need to Achieve Theory)

แมคเคลแลนด์ (ทองหล่อ นาคหอม. 2535 : 22 ; อ้างอิงจาก McClelland. 1961) นักจิตวิทยาได้ทำการวิจัยในเรื่องความต้องการความสำเร็จ พบว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงทั้งหลาย แตกต่างกับบุคคลอื่นโดยทั่วไป โดยจะมีลักษณะดังนี้

1. มีความรับผิดชอบสูง แสวงหาโอกาสเพื่อที่จะได้มีโอกาสในการรับผิดชอบแก้ไข ปัญหาที่มีอยู่
2. มีเป้าหมายระดับกลาง เพราะหากไม่ประสบความสำเร็จแล้วจะรู้สึกไม่สบายใจ ดังนั้นจึงไม่ตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไป
3. ต้องการได้รับข้อมูลกลับที่ทันการณ์เกี่ยวกับงานของตนว่าสำเร็จหรือล้มเหลวเพื่อการตัดสินใจของตนในงานครั้งต่อไป
4. ต้องทำงานร่วมกับผู้ที่มีความสามารถ เพื่อที่เขาจะได้พยายามปรับปรุงความสามารถของเขาให้ทัดเทียมกับผู้ที่มีความสามารถ

1.1.6.2 ทฤษฎี Existence Relatedness Growth (ERG)

แอตเลอร์ (ฆนิษฐา วิเศษสาร และมุกดา ศรีรงค์. 2537 : 212 ; อ้างอิงจาก Adler. 1930) กล่าวว่า ทฤษฎี ERG เป็นทฤษฎีการจูงใจอีกทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับความต้องการ แอตเลอร์เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ขึ้น โดย E มาจาก Existence R มาจาก Relatedness และ G มาจาก Growth เขาแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประการ คือ

1. ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (Existence Needs) เป็นความต้องการทาง วัตถุและสามารถตอบสนองให้เพียงพอได้ โดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น อาหาร น้ำ เงินเดือน รายได้อื่นๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและสภาพการทำงาน
2. ความต้องการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ (Relatedness Needs) เป็นความต้องการมีสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆที่สำคัญต่อตัวเขา ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ครอบครัว และเพื่อนฝูง
3. ความต้องการพัฒนา (Growth Needs) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความปรารถนาที่จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนา ความสามารถ ความเฉลียวฉลาด ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อ บุคคล

1.1.6.3 ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation)

มาสโลว์ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2537 : 116 – 117 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1970) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นคนแรกที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้และเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย สมมติฐานดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ และเป็นความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ไม่มีวันสิ้นสุด

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป

3. ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ (A Hierachy of Needs) คือ เมื่อเราต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ โดยจะเรียงลำดับความสำคัญจากขั้นที่ 1 ไปถึงขั้นที่ 5 ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรมขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ชูเชิญ บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการที่จะมีเพื่อนและการรวมกลุ่ม

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถและมีคุณค่า ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์ อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self Actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน กล้าที่จะตัดสินใจในการเลือกทางเดินชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้

1.1.6.4 ทฤษฎีการจูงใจแบบสองหน้าของเฮอริเบิร์ก (Herzberg : Two – Factor Motivation Theory)

Federick Herzberg (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542 : 121) ได้สรุปความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า ความต้องการของมนุษย์สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทแรก เฮอริเบิร์ก เรียกว่า สุขปัจจัย (HyGiene) ได้แก่

1. นโยบาย และการบริหารงานของบริษัท
2. เงินเดือน ค่าจ้าง

3. สภาพแวดล้อมของการทำงาน

4. เทคนิคการคุมงาน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ประเภทที่ 2 เฮอริเบอร์ก เรียกว่า สิ่งจูงใจ (Motivator) ได้แก่

1. ความสำเร็จในงาน

2. ลักษณะงานและโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในการทำงาน

3. ได้รับการยกย่องเนื่องจากความสำเร็จ

4. ความท้าทายของงาน

5. ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น

1.1.6.5 ทฤษฎีความต้องการของแมอร์เรย์ (Murray) มีความคิดเห็นว่าการต้องการนี้บางครั้งเกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล และบางครั้งอาจเกิดความต้องการอันเนื่องมาจากสภาพสังคมหรือแรงกระตุ้นภายนอกก็ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากสภาพทางร่างกายและสภาพจิตใจนั่นเอง ทฤษฎีความต้องการตามหลักการของแมอร์เรย์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเอาชนะด้วยการแสดงความก้าวร้าวออกมา (Need of Aggression) เป็นความต้องการที่จะเอาชนะผู้อื่น เอาชนะสิ่งขัดขวางทั้งปวงด้วยความรุนแรง มีการต่อสู้การแก้แค้น การทำร้ายร่างกายหรือการฆ่าฟันกัน เช่น การพูดประชดประชันกับเพื่อนที่ไม่ชอบ เป็นต้น

2. ความต้องการที่จะเอาชนะฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ (Need for Counteraction) เป็นความต้องการที่จะฟันฝ่าอุปสรรค ความล้มเหลวต่างๆ ด้วยการสร้างความพยายามขึ้นมา เช่น เมื่อได้รับคำพูดจาดูหมิ่นเหยียดหยาม ผู้ที่ได้รับจะเกิดความพากเพียรพยายามเอาชนะคำสบประมาทจนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

3. ความต้องการที่จะยอมแพ้ (Need for Abasement) เป็นความต้องการที่จะยอมรับผิด ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ หรือยอมรับการถูกลงโทษ เช่น การเผาตัวตายเพื่อประท้วงการปกครอง เป็นต้น

4. ความต้องการป้องกันตนเอง (Need for Defense) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองจากคำวิพากษ์วิจารณ์ การตำหนิติเตียน ซึ่งเป็นการป้องกันทางด้านจิตใจ พยายามหาเหตุผลมาอธิบายการกระทำของตนเอง มีการป้องกันตนเองเพื่อให้พ้นผิดจากการกระทำต่างๆ

5. ความต้องการเป็นอิสระ (Need for Autonomy) เป็นความต้องการจะเป็นอิสระจากสิ่งกีดขวางทั้งปวง ต้องการที่จะต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเป็นตัวของตัวเอง

6. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นรักใคร่ ต้องการรู้จักหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง พยายามสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นๆ

7. ความต้องการความสนุกสนาน (Need for Play) เป็นความต้องการที่จะแสดง ความสนุกสนาน ต้องการหัวเราะ เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด มีการสร้างหรือเล่าเรื่องตลกขบขัน มีการพักผ่อนหย่อนใจ มีการเล่นเกมกีฬา เป็นต้น

8. ความต้องการแยกตนเองออกจากผู้อื่น (Need for Rejection) เป็นความต้องการ หรือเป็นความปรารถนาของบุคคลในการที่จะแยกตนเองจากผู้อื่น ไม่มีความรู้สึกยินดียินร้ายกับบุคคลอื่น ต้องการเมินเฉยจากผู้อื่น

9. ความต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (Need for Succorance) เป็น ความต้องการให้บุคคลอื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจ มีความสงสาร ต้องการได้รับความช่วยเหลือการ ดูแลคำแนะนำจากบุคคลอื่น

10. ความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือต่อบุคคลอื่น (Need for Nurturance) เป็นความต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น โดยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้ หรือให้ความช่วยเหลือให้บุคคลอื่นพ้นภัยอันตรายต่างๆ

11. ความต้องการสร้างความประทับใจในตนเองให้แก่ผู้อื่น (Need for Excibition) เป็นความต้องการให้ผู้อื่นได้เห็น ได้ยินเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเอง ต้องการให้ผู้อื่นมีความสนุกสนาน แปลกใจ หรือตกใจในเรื่องราวของตน

12. ความต้องการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น (Need for Dominance) เป็นความ ต้องการให้บุคคลอื่นทำตามคำสั่งของตน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น

13. ความต้องการที่จะยอมรับนับถือผู้อาวุโสกว่า (Need for Deference) เป็น ความต้องการยอมรับนับถือผู้ที่มีอาวุโสกว่าด้วยความยินดี รวมทั้งนิยมชมชอบในบุคคลที่มีอำนาจ มากกว่า และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือด้วยความยินดี

14. ความต้องการหลีกเลี่ยงความรู้สึกล้มเหลว (Need for Avoidance Inferiority) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงให้พ้นจากความอับอาย หลีกเลี่ยงการดูถูกหรือการกระทำต่างๆ ที่กระทำ ให้เกิดความละอายใจ

15. ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากอันตราย (Need for Avoidance Harm) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

16. ความต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกตำหนิหรือถูกลงโทษ (Need for Avoidance of Blame) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยการคล้อยตามกลุ่มหรือยอมรับคำสั่งหรือปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับของกลุ่ม เพราะกลัวถูกลงโทษ

1.1.7 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษา

เจ็จันท์ จงสถิตย์อยู่ (2525 : 19 - 20) กล่าวถึง เหตุจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. สภาพฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไป
4. ภูมิลำเนาของสถานที่ศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ประการ ดังกล่าว เป็นผลให้บุคคลมีเหตุจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่างกัน

พจน์ สะเพียรชัย (2525 : 8 - 13) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาระดับต่างๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งมาจากการมีและไม่มีงานทำ และที่สำคัญ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาทุกคนจึงต้องการและไฝหา

สรุปได้ว่า ผู้ที่เข้ารับการศึกษานั้น มีแรงจูงใจที่แตกต่างกันออกไป เช่น ต้องการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ ต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ต้องการความก้าวหน้าด้านการประกอบอาชีพในอนาคต

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษหรือ NIAE. (National Institute for Adult Education. 1970) ได้ทำการสำรวจเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า เหตุจูงใจในด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุจูงใจสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) รองลงมา เพื่อต้องการนำความรู้ไปปรับปรุงตนเองได้ดีขึ้น เช่น กลุ่มแม่บ้าน (Captive Wives) รองลงมา ได้แก่ ต้องการเข้าร่วมสังคม (Social Motives) และเหตุผลอื่น เช่น มาเรียนเพราะมีเวลาว่างช่วงนั้นพอดี หรือสนใจกิจกรรมนั้นเป็นพิเศษอยู่แล้ว เป็นต้น

โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือหรือแบบวัดการเข้า

เรียนต่อ (Education Participation Scale หรือ EPS) และนำไปทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Relationships)
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (External Expectation)
3. การประกอบอาชีพ (Professional Advancement)
4. การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ (Escape / Stimulation)
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน (Social Welfare)
6. การเรียนเพื่อรู้ (Cognitive Interest)

เมอร์สตันและสมาร์ท (Morstain and Smart. 1974 : 83 - 89) ได้ศึกษาสาเหตุการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 626 คน ผู้เรียนแต่ละคนเรียนสำเร็จหลักสูตร (Educational Participation Participation) และเรียงลำดับเหตุผลการเข้าร่วมประชุมกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นไปได้ 48 ข้อ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า เกินกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าเขาไม่ได้คิดจุดประสงค์ 9 % ตอบว่าเพื่อรู้จักสร้างหรือปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อีก 9 % มาเรียนเพื่อที่จะหนีกิจกรรมประจำวัน อีก 6 % หนีความน่าเบื่อจากชีวิตประจำวัน

ลาเคนวัลด์ และเมอร์เรียม (Darkenwald and Merriam. 1982 : 128 - 130) ได้ศึกษาเหตุผลการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ ทั้งที่กำลังจะเข้าเรียนและที่กำลังเรียนอยู่ โดยได้แบ่งเหตุผลในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ออกเป็น 9 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ (Knowledge Goal)
2. ด้านส่วนตัว (Personal Goal)
3. ด้านชุมชน (Community Goal)
4. ด้านศาสนา (Religious Goal)
5. ด้านสังคม (Social Goal)
6. ด้านการหนีความจำเจ (Escape Goal)
7. ด้านการทำความกระแหมะ
8. ด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น
9. ด้านเพื่อความรู้ในเชิงวัฒนธรรม (Cultural Knowledge Goal)

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ณรงค์ เทียนสง (2526 : 24) ได้ศึกษาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนต่อในสถานศึกษา พบว่า ผู้ใหญ่มีเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อสร้างอนาคต เพื่อแยกสถานภาพชีวิตของตนให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มความก้าวหน้า และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต้องการเป็นคนฉลาดเหมือนคนอื่น และต้องการเรียนให้สูงขึ้น

รังรอง สีทองดี (2535 : 253) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่ออนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่าอนิสิตมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน ในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ แต่อนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 167) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านประกอบอาชีพ ด้านหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการเรียนเพื่อรู้ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการมาเรียนเพื่อรู้มากที่สุดและด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นน้อยที่สุด แรงจูงใจในการเรียนรวมทุกด้านในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

दनัย ยาหอม (2538 : 112) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาว่ายน้ำของนักกีฬาหญิง ผลการวิจัยพบว่า นักกีฬาว่ายน้ำระดับเยาวชน ระดับประชาชนมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ตามลำดับ คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วนแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 3 ด้าน คือ ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ชนิดา เพชรทองคำ (2542 : 28 - 29) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี จำนวน 800 คน ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับสูงคือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของงาน และองค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของงานและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวนักศึกษา ส่วนองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับต่ำ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับครูอาจารย์ สถานที่เรียน สังคม และองค์ประกอบที่เกิดจากมารดาหรือญาติ นอกจากนี้ ผลการวิจัยเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายหญิงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะแรงจูงใจในการ

เลือกเรียนครูไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่านักศึกษาหญิงจะมีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครูสูงกว่านักศึกษาชาย

ทองวรรณ ศิริวรรณ (2543 : 45 , 46) ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์และการจัดการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พบว่า ต้องการให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่ ส่วนแรงจูงใจด้านอาชีพ คือ ต้องการความมั่นคง ความก้าวหน้าในอาชีพเป็นแรงจูงใจในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสังคม พบว่า ต้องการนำความรู้ไปพัฒนาสังคม แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์และการจัดการ จำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพผู้ปกครอง ภูมิภาค และชนชั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยดังกล่าวสามารถจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนนั้นเพื่อที่จะต้องการได้รับความรู้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

2.1.1 ความเป็นมาของโรงเรียนกวดวิชา

จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนว่า การกวดวิชาเริ่มต้นในสมัยใด แต่มีผู้กล่าวไว้ว่า การกวดวิชาเริ่มต้นตั้งแต่สมัยอยุธยา ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยชาวจีนที่มีฐานะดี นิยมจ้างครูจีนมาสอนภาษาจีนให้บุตรหลานของตนก่อนที่จะส่งไปศึกษาต่อ ณ ประเทศจีน ต่อมา พ.ศ. 2479 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ แต่ยังไม่มีการกำหนดของประเภทโรงเรียนกวดวิชาไว้ จนกระทั่ง พ.ศ.2497 โรงเรียนกวดวิชาได้รับการกำหนดให้มีการจัดตั้งอย่างมีรูปแบบ โดยจัดเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษาพิเศษมีการกำหนดไว้ในมาตรา 20(5) มี 7 ลักษณะ คือ โรงเรียนเฉพาะกาล โรงเรียนกวดวิชา โรงเรียนสงเคราะห์คนพิการ โรงเรียนศิลปศึกษา โรงเรียนสอนศาสนา โรงเรียนคำสอน และโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539 : 15)

ในปี พ.ศ.2503 มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะแยกสายการเรียนทำให้เกิดจุดอ่อนในการเตรียมตัวเข้าแข่งขันของแต่ละสายการเรียนที่ต้องการ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้ (อภิชัย พันธเสน และคณะ. 2530 : 3) ทำให้โรงเรียนกวดวิชามีบทบาทมากขึ้น ต่อมาในปี 2512 กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่าโรงเรียนกวดวิชาไม่มีความจำเป็น ทำให้ผู้ปกครองสิ้นเปลือง และมีโรงเรียนกวดวิชามากพอแล้ว จึงมีนโยบายไม่อนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้น (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2530 : 12)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 มีการประกาศให้แผนการศึกษา พ.ศ. 2520 เน้นให้นักเรียน เรียนควบคู่กันทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ เพื่อมุ่งให้นักเรียนมีพื้นฐานที่จะใช้ชีวิตได้อย่างดีในสังคม ทำให้ พื้นฐานทางวิชาการของนักเรียนอ่อนลง การกวัดวิชาจึงกลับมาได้รับความนิยมมากขึ้นมีการเรียกร้องให้ มีการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชา แต่กระทรวงศึกษาธิการคงรักษานโยบายเดิม คือ ไม่อนุญาตให้มีการขยายตัว หรือซื้อขายโรงเรียนกวดวิชากันมาก (พอดู สุวรรณ. 2530 : 6)

จนกระทั่งในปีพ.ศ. 2534 กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานการศึกษาเอกชน ได้เสนอให้มีการทบทวนนโยบายอีกครั้งเนื่องจากสภาพสังคมมีความต้องการโรงเรียนกวดวิชาอย่างมาก จึงทำให้กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้มีโรงเรียนกวดวิชา แต่มีหลักเกณฑ์ที่รัดกุมขึ้น เช่น ห้าม จัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาในโรงเรียนสายสามัญทุกระดับ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูใหญ่ต้องมีวุฒิปริญญาตรี ทางการศึกษา หากจบปริญญาตรีสาขาอื่น ต้องศึกษาวิชาการทางการศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 หน่วยกิต และต้องมีประสบการณ์ในการเป็นครูมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี เป็นต้น จึงทำให้โรงเรียนกวดวิชามีสภาพ ดีขึ้น ทั้งในด้านการแข่งขันทางวิชาการ อาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งครูผู้สอนด้วย (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2530 : 13)

การเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชาแต่ละแห่ง จะเป็นลักษณะการสอนแบบครูเป็น ศูนย์กลาง คือ ครูเป็นผู้อธิบาย ดำเนินการสอนด้วยวิธีและเทคนิคการสอนของแต่ละบุคคลความสำเร็จ ในการเรียนกวดวิชา จึงต้องขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนที่ต้องขวนขวาย พยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหาให้ มากที่สุด ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนกวดวิชาที่เป็นลักษณะของกลุ่มวิชาเปิดสอนในชั้น ประถมศึกษา จะมีการสอนรวมทุกวิชาที่สำคัญ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาที่เปิดสอนรวมทั้งหมด 4 วิชา คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภาษาไทย และ วิชาเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอาจจัดเป็นหลักสูตร สอนเฉพาะ วิชาที่สำคัญ คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษหรืออาจเพิ่มวิชาสังคม ศึกษาและวิชาภาษาไทย ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มักเป็นวิชาคณิตศาสตร์ วิชาฟิสิกส์ วิชาเคมี วิชาชีววิทยา วิชาภาษาอังกฤษ และอาจเพิ่มวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาภาษาไทย วิชาสังคม ศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพและวิชาพื้นฐานวิศวกรรม ซึ่งการจัดเวลาเรียนจะมีทั้งใน ช่วงเวลาที่โรงเรียนปิดเทอม คือ วันเสาร์- อาทิตย์ แต่ถ้าเป็นวันจันทร์- ศุกร์ มักจะเรียนในช่วงเย็น ประมาณวันละ 2-4 ชั่วโมง สำหรับช่วงเวลาโรงเรียนปิดเทอมจะจัดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา สั้นๆ โดยเรียนทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์- ศุกร์ เนื้อหาจะเน้นการเรียนการสอนล่วงหน้า หรือเพื่อเตรียม สอบเข้าเรียนต่อ ซึ่งการจัดตารางเรียนจะให้เรียนแยกเป็นรายวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาเคมี วิชาชีววิทยา วิชาฟิสิกส์ รวมทั้งวิชาภาษาไทย วิชาสังคมศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาภาษา ฝรั่งเศสด้วย

ปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชา อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา พ.ศ. 2545 ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงใหม่จากปี พ.ศ. 2534 ให้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมากขึ้น จากข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530 – 2544 แสดงให้เห็นว่าแต่ละปีมีจำนวนโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มมากขึ้นทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530 – 2544

ปี การศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)			จำนวนนักเรียน (คน)				รวม
	กรุงเทพฯ	ภูมิภาค	รวม	กรุงเทพฯ		ภูมิภาค		
				ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2530	134	38	172	9,518	7,749	1,175	1,275	19,717
2531	134	36	170	9,148	7,449	1,255	1,227	18,979
2532	129	33	162	6,647	6,442	1,327	1,475	15,691
2533	126	31	157	6,201	5,830	1,164	1,198	14,393
2534	114	28	142	6,164	5,929	1,159	1,206	14,440
2535	117	27	144	5,663	5,538	1,167	1,295	13,663
2536	130	51	181	7,858	7,383	10,474	11,727	37,442
2537	159	103	262	8,425	8,424	7,237	8,159	32,245
2538	167	133	300	12,065	12,602	9,451	9,671	43,789
2539	181	182	363	15,466	16,412	15,844	18,580	66,302
2540	191	216	307	1,901	21,016	20,442	22,040	82,559
2541	222	268	470	24,424	26,571	21,552	24,293	96,840
ปี การศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)			จำนวนนักเรียน (คน)				รวม
	กรุงเทพฯ	ภูมิภาค	รวม	กรุงเทพฯ		ภูมิภาค		
				ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2542	246	326	572	43,349	45,614	26,383	31,747	147,093
2543	276	387	663	63,174	69,167	33,783	41,736	207,887

2544	285	430	715	67,923	78,493	42,059	53,240	241,715
------	-----	-----	-----	--------	--------	--------	--------	---------

2.1.2 ความหมายของการกวดวิชา

เบรย์ (Bray.1999 : 3) กล่าวไว้ว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อนได้มีความรู้มากขึ้นและเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่ให้สูงขึ้น เป็นการช่วยลดภาระการเรียนอันหนักหน่วงในการเรียนภาคปกติที่โรงเรียน

กมล สุคประเสริฐ (2526 : 1) ได้ให้ความหมายการกวดวิชา หมายถึง การกวดวิชาคนที่เรียนอ่อนให้เก่งขึ้น

สุพัฒน์ สุขมลสันต์ (2530 : 39) กล่าวว่า “กวดวิชา” คือการเรียนอะไรก็ตามที่คิดว่าตนเองขาดหรือยังไม่พร้อม เพื่อให้ตนเองเรียนทันผู้อื่นหรือมากกว่าผู้อื่น ซึ่งใครก็สามารถเรียนได้ โดยผู้ที่เรียนจะเรียนอ่อน เรียนปานกลาง หรือเรียนเก่งก็ยอมได้

อภิชัย พันธเสน (2530 : 14) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาว่า การกวดวิชาไม่ใช่เป็นการศึกษาเล่าเรียนที่มีเนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเน้นเนื้อหาในบางส่วนของเนื้อเรื่องทั้งหมดที่ได้ศึกษาแล้ว แต่ผู้สอนหรือผู้กวดวิชามีความสนใจเข้า หรือจำได้เป็นพิเศษ โดยเพื่อหวังผลว่าความรู้เหล่านั้นจะเกิดประโยชน์โดยตรงในทันทีหรือในอนาคตอันใกล้ต่อผู้เข้ารับการกวดวิชา ดังนั้น การกวดวิชาจึงมีลักษณะแตกต่างจากการศึกษาทั่วไปที่เพิ่มพูนความรู้อย่างกว้างๆ แต่เป็นการศึกษาที่มีเป้าหมายที่แน่นอน นั่นก็คือใช้ในการประกอบการแข่งขัน

ภาวินี ศรีสุขวัฒนานันท์ นิคม ตั้งคะพิภพ และแมนมาศ สีสัตยกุล (2532 : 3) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาไว้ว่า การเรียนพิเศษ คือ กิจกรรมการเรียนนอกเวลาเรียนตามปกติ โดยเรียนกับครูคนเดียวหรือคณาจารย์ที่จัดขึ้น เพื่อทบทวนการเรียนหรือแก้ไขข้อสอบให้กับผู้ที่กำลังเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัย

ประทีป ชูหมื่นไวย (2538 : 44) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาไว้ว่า เป็นการเรียนที่จัดช่วงเวลาไว้ต่างจากการสอนปกติ เช่น ช่วงเวลาเย็น วันหยุดราชการ หรือช่วงปิดภาคเรียน โดยผู้สอบทบทวนความรู้ให้กับนักเรียนที่เรียนมาจากโรงเรียนปกติพร้อมทั้งมีเทคนิคในการทำข้อสอบอีกด้วย

เทอดศักดิ์ คงเดช (2543 : 70) กล่าวว่า คำว่า “กวด” หมายถึงทำให้แน่น ทำให้เร็ว ทำให้ทัน การกวดวิชาจึงแฝงความหมายที่ต้องเร่งรัด ต้องเข้มข้นในการเรียนรู้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 8) กล่าวไว้ว่า การกวดวิชา หมายถึง การเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในชั้นเรียน ซึ่งการเรียนเพิ่มเติมนี้จะเรียนกับครูในโรงเรียนเอง ครูผู้สอนภายนอก

หรือครูจากโรงเรียนกวดวิชาเฉพาะก็ได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อสอบแข่งขันเข้าศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ เป็นหลัก

2.1.3 ประเภทของโรงเรียนกวดวิชา

การจำแนกประเภทโรงเรียนกวดวิชาเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปตามยุคสมัย โดยที่เดิมที่โรงเรียนกวดวิชามีวัตถุประสงค์เพื่อกวดวิชาบางวิชาตามหลักสูตรวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการ เปลี่ยนเป็นโรงเรียนลักษณะการศึกษาพิเศษ อาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภท (พอดู สุวรรณทัต, 2530) คือ

1) ประเภทเรียนลัด

โรงเรียนประเภทนี้ ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อที่จะไปสมัครสอบเทียบความรู้ เช่น สอบเทียบความรู้ชั้นตัวประโยค ทำให้ผู้เรียนสามารถประหยัดเวลาประหยัดเงินได้มาก เพราะใช้เวลาเรียนน้อยและเสียค่าใช้จ่ายน้อย

2) ประเภทเฉพาะกาล

โรงเรียนประเภทนี้ คือ โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะเวลาหรือเฉพาะกิจ ส่วนใหญ่จะเปิดเรียนภาคฤดูร้อน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ ทั้งนี้เนื่องจากว่า โอกาสในการเลือกสถานที่เรียนของนักเรียนมีเท่ากันเมื่อเรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานไม่ดีก็เกรงว่าจะสอบแข่งขันเพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันชั้นสูงขึ้นไปไม่ได้ ฉะนั้นผู้เรียนจึงหาที่เรียนเพิ่มเติมเพื่อความมีโอกาสที่จะสอบแข่งขันต่อไป

3) ประเภทกวดวิชาตลอดปี

โรงเรียนประเภทนี้เปิดสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนเสริมในวิชาที่ตนเรียนอ่อน หรือไม่เข้าใจดีพอ เพื่อจะเป็นพื้นฐานการเรียนในโรงเรียนสามัญ และเพื่อเป็นความรู้สะสมที่จะใช้สอบแข่งขันต่อสถาบันเมื่อเรียนจบชั้นประโยคสูงสุดในโรงเรียนสามัญภาคปกติแล้ว

สืบเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้การกวดวิชามีความหมายเพิ่มเติมมากขึ้น สามารถจำแนกลักษณะของโรงเรียนกวดวิชาได้อีกแบบหนึ่งคือ (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์, 2539)

1) โรงเรียนกวดวิชาเพื่อเรียนซ่อมหรือเรียนเสริม

เป็นการเรียนเสริมหรือซ่อม สำหรับผู้เรียนที่เรียนอ่อนในแต่ละระดับชั้น ส่วนใหญ่มักทำการเรียนการสอนในโรงเรียนสายสามัญ ผู้สอนมักจะเป็นครูในโรงเรียนนั้น ส่วนผู้เรียนก็เป็นนักเรียนในโรงเรียนนั้น มักจะเรียนในตอนเย็นหลังเลิกเรียนปกติ การเรียนการสอนจะแตกต่างกันตามระดับดังนี้

1.1) ระดับอนุบาล – ระดับประถมศึกษา จะเป็นการสอนการบ้าน หรือเรียนล่วงหน้าก่อนบทเรียนปกติ

1.2) ระดับมัธยมศึกษา จะเป็นการสอนเฉพาะบางวิชาที่มีความสำคัญในการนำไปสอบเพื่อศึกษาต่อระดับสูง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความชำนาญยิ่งขึ้น เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2) โรงเรียนกวดวิชาเพื่อเรียนลัด

เป็นการสอนเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปสอบเทียบระดับความรู้ที่ได้รับไปสอบเทียบระดับความรู้โดยการลงทะเบียนเรียนเป็นนักศึกษาทางไกลเรียนด้วยตนเองกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้เรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1) กลุ่มที่ 1 เป็นบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เช่น กลุ่มคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม หรือผู้ที่มียานทำแล้วต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อปรับและเพิ่มวุฒิการศึกษา ผู้เรียนกลุ่มนี้ไม่มีเวลาที่จะทบทวนบทเรียนเท่าไรนัก จึงใช้เวลาว่างจากการทำงานในวันเสาร์อาทิตย์ไปเรียนกวดวิชา

2.2) กลุ่มที่ 2 เป็นบุคคลในระบบโรงเรียน แต่ต้องการจบเร็วขึ้นเพื่อนำวุฒิการศึกษาที่ได้ไปทดลองเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3) โรงเรียนกวดวิชาเพื่อนำไปสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อระดับสูง

เป็นการสอนที่เน้นเนื้อหาที่ใช้ในการสอบคัดเลือก ฝึกฝนการทำแบบทดสอบจากข้อสอบเก่า ฝึกเทคนิคการคิด ครูจะทำหน้าที่สอนสรุปเนื้อหา ยกตัวอย่างให้ดู วิเคราะห์ให้ฟัง ผู้เรียนต้องกลับไปฝึกทำเพื่อให้เกิดความเข้าใจตนเอง

2.1.4 ลักษณะการกวดวิชาเพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ในกลุ่มผู้เรียนกวดวิชาทั้งหมด กลุ่มผู้เรียนที่มีความเข้มข้น ขนาดค่อนข้างใหญ่ และมีลักษณะเฉพาะ ก็คือ กลุ่มผู้เรียนที่กวดวิชาเพื่อสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งมีลักษณะการเรียนแตกต่าง จำแนกได้เป็น 5 ลักษณะ (ประยูร ศรีประสาธน์, 2530) คือ

1) การเรียนกวดวิชาโดยการจ้างครูมาสอนเองที่บ้าน

ลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนเสริมวิชาที่ผู้เรียนยังอ่อนอยู่ หรือเป็นการเพิ่มพูนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสอบคัดเลือก อันได้แก่ วิชาเกี่ยวกับภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ผู้ที่ทำหน้าที่สอนเหล่านี้มีทั้งมาจากครูในโรงเรียน นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ตลอดจนจนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอง

2) การเรียนในสถานศึกษากวดวิชาที่เปิดสอนตลอดปี

สถานศึกษากวดวิชาลักษณะนี้อาจจะจัดในสถานศึกษาบางแห่งที่มีชื่อเสียง โดยมีคณะอาจารย์ในสถาบันนั้นเป็นผู้สอนหรือในสถานกวดวิชาที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยรับสมัครผู้เรียน

ทั่วไป แนวการสอนก็เป็นการเตรียมตัวผู้เรียนในด้านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการเฉลยข้อสอบและการเก็งข้อสอบด้วย

3) การเรียนในสถานศึกษาทวิศึกษาที่เปิดสอนในช่วงก่อนสอบ

เป็นการทวิศึกษาในลักษณะของการติวเข้มที่เป็นการเฉลยข้อสอบและการเก็งข้อสอบเป็นสิ่งสำคัญ การทวิศึกษาในช่วงก่อนสอบโดยเฉพาะก่อนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเป็นพวกเด็กนักเรียนในต่างจังหวัดที่ไม่มีโอกาสเรียนทวิศึกษาตลอดปีก็จะเข้ามาเรียนทวิศึกษาในช่วงก่อนสอบ ส่วนเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานคร มักจะไม่เรียนทวิศึกษาในช่วงนี้ เพราะได้เรียนทวิศึกษาในสถาบันที่เปิดสอนตลอดปีมาแล้ว

4) การเรียนทวิศึกษาในโรงเรียนของตน

การเรียนทวิศึกษาในโรงเรียนของตนโดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดต่างๆ จะเปิดการสอนทวิศึกษาเพื่อการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยให้แก่เด็กนักเรียนของตน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับนักเรียนในโรงเรียนอื่นด้วยการทวิศึกษาในลักษณะนี้จะเริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่สองของปีการศึกษา

5) ลักษณะการสอบ pre - entrance

เป็นการทดสอบความรู้ก่อนการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งอาจจะมีการทำโดยคณะนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ หรือสถาบันที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำการทดสอบความรู้ดังกล่าวและการสอบ pre - entrance นี้เป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมอยู่มากในปัจจุบัน

2.1.5 เหตุผลของการเรียนทวิศึกษา

การเรียนทวิศึกษานับว่าเป็นวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของผู้เรียนในระดับต่างๆ ซึ่งมีเหตุผลที่แตกต่างกัน โดยจำแนกเป็นเหตุผลหลัก 4 ประการ (สุพัฒน์ สุขมลสันต์, 2530) คือ

1) เหตุทางวิชาการ

1.1) ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด หรือทดแทนความรู้ที่ขาดหายไป เพื่อให้เรียนทันเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมรุ่น

1.2) ต้องการเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนรู้แล้วในหลักสูตรซึ่งตนได้เรียนรู้แล้ว เพื่อให้ตนมีความรู้ความสามารถมากเพิ่มขึ้น

1.3) ต้องการเรียนเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถเรียนลัดไปเรียนชั้นหรือหลักสูตรที่สูงกว่าได้

1.4) ต้องการทบทวน ตรวจสอบ หรือให้แน่ใจในเนื้อหาต่างๆ ที่ตนเรียนหรือรู้อยู่ เพื่อให้แม่นยำมากขึ้นในการสอบเลื่อนระดับที่ตนเรียนอยู่ในปัจจุบันหรือระดับที่สูงกว่าหรือในตำแหน่งต่างๆ ที่ตนต้องสอบแข่งขัน

1.5) ต้องการเรียนรู้พื้นฐานความรู้บางอย่างที่มีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นเพื่อให้สามารถเรียนรู้เนื้อหาขั้นที่ยากยิ่งขึ้นไปได้

2) เหตุผลทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยา

2.1) สติปัญญาของผู้เรียนแตกต่างกันทำให้เรียนรู้ได้มากน้อยต่างกันในเวลาเท่าๆ กัน

2.2) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ เจตคติ และแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกันจึงเรียนได้มากน้อยแตกต่างกันในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

3) เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

3.1) จุดประสงค์ในการเรียนตั้งไว้สูงมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ

3.2) จุดประสงค์ในการเรียนการสอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเท่าที่ควร เช่น ไม่มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนและนักเรียนที่เรียนเก่งแต่มุ่งสนองความต้องการเฉพาะนักเรียนที่มีความรู้ระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ทำให้นักเรียนอ่อนและนักเรียนเก่งมีปัญหาในการเรียน

3.3) หลักสูตรไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของผู้เรียนแตกต่างกันมากเท่าที่ควร ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนหรือเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้

3.4) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั้น และในแต่ละระดับมีความแตกต่างมากเกินไปและแยกย่อยเกินไป จนทำให้ผู้สอนและผู้เรียนไม่สามารถจะทำได้สำเร็จทุกอย่างในเวลาจำกัด

3.5) หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาที่ผู้เรียนต้องการจะทำการศึกษาต่อไป เช่น ในกรณีของการกวดวิชาภาษาอังกฤษเข้ามหาวิทยาลัย เพราะว่าวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันซึ่งเน้นทางการเรียนการสอนเพื่อการสื่อความหมาย (communicative approach) แต่ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยยังเน้นที่การทดสอบแบบเดิมอยู่ คือ แบบโครงสร้างนิยม (structuralism) จึงทำให้นักเรียนมีปัญหาในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ดังนั้นนักเรียนจึงต้องหาที่เรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษตามแนวทางที่ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเคยออกในปีที่ผ่านมา

3.6) หลักสูตรกำหนดให้โรงเรียนสอนในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือเป็นไปได้น้อยมากในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้เรียนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และให้มีการเรียนซ่อมในกรณีที่นักเรียนไม่อาจบรรลุสิ่งที่สอนได้ เพราะว่าในทางปฏิบัติโรงเรียนโดยมากไม่อาจทำได้เพราะสาเหตุมากมาย เช่น อย่างในกรณีวิชาภาษาไทย โรงเรียนโดยมากขาดห้องเรียนสำหรับสอนซ่อม ขาด

อุปกรณ์การสอน ขาดงบประมาณดำเนินการ ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทย ขาดความสนใจในเนื้อหาวิชา แม้แต่ครูและผู้บริหารก็ไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย และแม้ว่าจะมีการจัดสอนได้ ก็ไม่อาจทำได้มากเพียงพอ เช่น ทำได้เพียง 1 คาบ/สัปดาห์ เพราะเวลานักเรียนต้องเรียนหลายวิชา และต้องรีบเดินทางกลับบ้านในตอนเย็นหลังเลิกเรียน ปัญหาต่างๆเหล่านี้ทำให้การเรียนการสอนซ่อมที่ทางโรงเรียนหรือหลักสูตรกำหนดไว้ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้น ถ้านักเรียนประสงค์จะเรียนต่อในระดับที่สูงกว่า เช่น ในระดับมหาวิทยาลัย จึงต้องพึ่งการกวดวิชาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4) เหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม

4.1) สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันระดับสูงมาก รวมทั้งการแข่งขันกันทางการศึกษาด้วย เพราะโรงเรียนและสถานศึกษารวมทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามาแล้ว จึงทำให้บุคคลเหล่านี้ต้องพยายามขวนขวายหาความรู้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อแข่งขันกับผู้อื่น ผลที่ตามมาอย่างหนึ่งก็คือ การเรียนกวดวิชา

4.2) สังคมมีค่านิยมยกย่องคนเก่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเรียนเก่ง ซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจของพี่น้องและวงศ์ตระกูล จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้ได้มากที่สุดและสูงที่สุด เช่น พยายามเรียนให้ได้สำเร็จระดับ มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงซึ่งมีอยู่จำนวนจำกัด จึงทำให้เกิดการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น โดยบุคคลต่างๆเหล่านี้ส่วนหนึ่งอาจไม่สนใจด้วยซ้ำไปว่าเรียนสำเร็จแล้วจะมีงานทำหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องการเป็นคนเก่งของพ่อแม่เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของตนเอง

4.3) สังคมยังคงมีความเห่อความเป็นนักเรียนนอกอยู่ แม้ว่าการศึกษาวิทยาการต่างๆ บางสาขาจะเรียนจากในประเทศหรือต่างประเทศก็ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ก็ยังมีลูกหลานของครอบครัวที่มีฐานะดี หรือฐานะปานกลางที่เรียนเก่ง หรือพอเรียนได้จำนวนมากต้องการจะไปรับการศึกษาในต่างประเทศ จึงต้องมีการกวดวิชากันมากเพื่อให้สอบชิงทุนให้ได้ หรือเพื่อให้สามารถสอบภาษาอังกฤษให้ผ่านตามที่มหาวิทยาลัยต่างๆกำหนดไว้ จึงทำให้มีการกวดวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุดสำหรับบุคคลเหล่านี้ ที่รองลงมาก็คงจะได้แก่ กวดวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลเหล่านี้ต้องสอบ TOEFL (TEST OF ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE) และ GRE (GRADUATE RECORD EXAMINATION) เป็นต้น

4.4) จากการถูก “ลัทธิเอาอย่าง” บังคับให้จำยอมต้องกวดวิชา ซึ่งลัทธิเอาอย่างนี้อาจเกิดจากที่ผู้ปกครองชักจูง ชี้นำ เกลี้ยกล่อมหรือข่มขู่ให้นักเรียนกลัวว่า การที่ไม่ได้เรียนกวดวิชานั้นเป็นปมด้อยของเด็ก จะทำให้เด็กนักเรียนแข่งขันหรือสอบแข่งขันสู้ผู้อื่นไม่ได้ เพราะว่าคนอื่นเขาก็เรียนกัน ทำให้นักเรียนจำต้องเรียนกวดวิชาด้วยเพื่อตามใจผู้ปกครองเห็นความจำเป็นว่าตนเองต้องเรียนกวดวิชาเพราะว่าเพื่อนๆ เรียนกันจนเป็นแพะชันกันทุกคน

2.1.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อสิ่งเร้าที่จะได้รับจากการกวดวิชา

การที่การทบทวนวิชาจะส่งผลต่อผู้เรียนได้มากหรือน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของทั้งตัวโรงเรียนทบทวนวิชา รูปแบบลักษณะของการทบทวนวิชา ผู้เรียน ผู้สอนและเนื้อหาการเรียนการสอน ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 7 ประการ (สุพัฒน์ สุขมลสันต์, 2530) คือ

1) เป้าหมายของผู้เรียน

ผู้เรียนจะต้องรู้จักตนเอง รู้ประมาณความสามารถของตน และตั้งเป้าหมายการเรียน โดยผู้เรียนควรรู้ว่าตนเองเรียนเพื่ออะไร มีเป้าหมายของการเรียนนั้นสูงเกินไปหรือไม่สำหรับตนและควรมีความพยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายนั้น

2) แบบของการเรียนทบทวนวิชา

ผู้เรียนควรรู้ว่าการเรียนทบทวนวิชานั้นที่แท้จริงเป็นการเรียนแบบใด และตนเข้าใจความแตกต่างของการเรียนแต่ละแบบหรือไม่ เพราะจะทำให้ผู้เรียนทราบทิศทางของการเรียน ไม่เกิดผลเสียต่อการเรียนอย่างมีจุดหมายที่แน่นอน

3) การสอนของครู / อาจารย์ทบทวนวิชา

เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกิดจากอันตรกิริยา ระหว่างครู / อาจารย์ ผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับอุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งสื่อการสอนต่างๆ ดังนั้น ผลของการทบทวนวิชาซึ่งขึ้นกับการสอนทบทวนวิชาของครู / อาจารย์ที่สอนนั้นว่าเป็นอย่างไรผู้สอนรู้ความแตกต่างของแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนสำหรับการทบทวนวิชาแต่ละแบบดีแล้วหรือไม่ กล่าวคือ การสอนแบบนี้แตกต่างจากการสอนประจำในห้องเรียน ผู้สอนต้องให้ความสำคัญของแต่ละบุคคลของผู้เรียนมากกว่าการสอนในห้องเรียน รวมทั้งความเอาใจใส่ ความรักและความห่วงใยเป็นรายบุคคลด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีปัญหาทั้งทางวิชาการและจิตใจด้วย และเพราะลักษณะกลุ่มผู้เรียนมีความหลากหลายมากกว่าผู้เรียนในชั้นเรียนปกติ ถ้าผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบเดิมที่ใช้ในห้องเรียนมาสอนทบทวนวิชา ผลที่เกิดกับผู้เรียนก็คงจะเหมือนเดิม คือ รู้เท่าเดิม หรือไม่รู้เท่าเดิม และที่สำคัญกว่านั้นคือ ผู้สอนรู้จุดประสงค์ของการเรียนทบทวนวิชาแต่ละแบบหรือไม่ ถ้าผู้เรียนเรียนทบทวนวิชาด้วยจุดประสงค์ที่ต่างกัน ผลการสอนก็ย่อมจะล้มเหลวได้ง่ายมากสำหรับทั้งผู้เรียนและผู้สอนทั้ง 2 ฝ่าย

4) ขนาดกลุ่มผู้เรียน

การพิจารณาผลของการทบทวนวิชายังต้องคำนึงถึงว่า ขนาดของกลุ่มผู้เรียนทบทวนวิชานั้น มากน้อยเพียงใด เป็นการสอนแบบกลุ่มขนาดเล็กหรือแบบอุตสาหกรรมการสอน (mass education) เพราะปัจจัยที่เป็นปัญหาสำหรับการเรียนการสอนปกติในหลักสูตรต่างๆ ก็คือ กลุ่มผู้เรียนมีขนาดใหญ่เกินไป กล่าวคือ ในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนมากกว่า 30 คนขึ้นไป ทำให้กลุ่มผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก การให้ความสนใจของครูไม่ทั่วถึง โอกาสที่จะเรียนได้ประสบผลสำเร็จยิ่งมีน้อย

มากเท่านั้น แม้ว่าผู้สอนจะใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างไรก็ตามช่วยสอนก็ตาม เช่น เครื่องฉายภาพ ซ้ำมวีดิทัศน์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วีดีโอ เครื่องขยายเสียง หรือแม้แต่เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์และห้องปฏิบัติการก็ตาม เพราะว่านวัตกรรมทางการเรียนการสอนเหล่านี้ขาดความรักความอบอุ่น และความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งเฉพาะครู/อาจารย์เท่านั้นที่มีสิ่งเหล่านี้

5) อุปกรณ์การเรียนและตำรา

อีกสิ่งหนึ่งที่จะต้องพิจารณาก็คือ อุปกรณ์การสอนกวดวิชา รวมทั้งตำราเรียนเหมาะสำหรับการเรียนกวดวิชาหรือไม่หรือว่ายังใช้แต่กระดานดำและตำราเดิมที่ครูประจำวิชาสอนในห้องเรียนปกติ แม้ว่าอุปกรณ์การสอนจะไม่มีมีความสำคัญเท่ากับครู/อาจารย์ แต่ก็มีความสำคัญสำหรับการเรียนการสอนกวดวิชา ในที่นี้รวมทั้งตำราเรียนในการกวดวิชาด้วย ซึ่งผู้ทำการสอนกวดวิชาจะต้องจัดทำขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาแต่ละแบบ ไม่ใช่ใช้ตำราเรียนที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนปกติ เช่น ถ้าเป็นการสอนซ่อม ตำราเรียนจะทำให้ง่ายกว่าและละเอียดกว่าตำราเรียนปกติ แต่ถ้าเป็นการสอนเสริม ตำราเรียนต้องมีความยากง่ายไม่น้อยกว่าตำราเรียนปกติและต้องมีรายละเอียดเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น หรือถ้าเป็นตำราเรียนสอนเร่ง (รัด) จะต้องมีเนื้อหาของหลักสูตรที่สูงกว่า มีการจัดทำบันทึกช่วยจำมากขึ้นและมีหลักสำคัญของเนื้อหาต่างๆ ด้วย ถ้าหากว่าเป็นการเรียนกวดวิชายังใช้ตำราเดิมที่ผู้เรียนใช้เป็นประจำในห้องเรียนมาสอนอีก ผลที่ได้รับคงเกิดขึ้นได้น้อยมาก เพราะการเรียนนั้นเป็นการเรียนซ้ำมากกว่าการกวดวิชาในแต่ละแบบ

6) ความตั้งใจและความสนใจของผู้เรียนและผู้สอน

มีนักเรียนและผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนกวดวิชาเพราะความจำใจบางอย่าง เช่น อาจถูกผู้ปกครองบังคับให้เรียน หรือเรียนตามแพ้นของเพื่อน ทำให้ความตั้งใจและความสนใจในการเรียนมีไม่มากหรือมีมากแต่ไม่นานพอ และก็มีครู/อาจารย์บางท่านสอนกวดวิชา เพราะความจำใจบางอย่างเช่นกัน เช่น สภาพเศรษฐกิจบีบบังคับ หรือได้รับการร้องขอจากผู้เรียนหรือผู้ปกครอง เป็นต้น บางครั้งมีความตั้งใจและสนใจจะทำการสอนจริงแต่ก็ต้องสอนมากชั่วโมง จึงยอมทำให้ความตั้งใจและความสนใจจริงที่จะสอนลดหย่อนลง สิ่งต่างๆ ดังกล่าวนี้อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอนกวดวิชาด้วยอย่างมาก

7) สภาพการแข่งขันทางโอกาส

นอกจากปัจจัยที่กล่าวมาแล้ว ปริมาณและความเข้มข้นของการกวดวิชายังมีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันของโอกาสทางการศึกษาที่มุ่งหวังหรือของตำแหน่งงานที่ต้องการบรรจุขึ้นด้วยว่ามีมากน้อยเพียงใด สภาพการแข่งขันทางโอกาสในปัจจุบันนี้มีสูงมาก เช่น ตำแหน่งหน้าที่การงานมีน้อย โรงเรียนดีมีน้อย มหาวิทยาลัยเปิด โดยเฉพาะของรัฐมีน้อย และทุนศึกษาต่อในต่างประเทศมีจำกัดมาก สิ่งเหล่านี้บีบบังคับให้คนต้องกวดวิชาเพื่อแข่งขันกัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริ ศรินวลพุฒ๊ะ (2536 : 185) ได้ศึกษาตัวแปรที่จำแนกความสำเร็จของนักเรียนในเขตภาคเหนือในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2532 พบว่า การเรียนพิเศษหรือกวดวิชา เป็นตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มนักเรียนที่สอบคัดเลือกได้ สำหรับการเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย นักเรียนจะศึกษาเอกสารและตำราด้วยตนเอง ตลอดจนจัดซื้อและจัดหาเอกสารและตำราเพื่อศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้ นักเรียนจะกวดวิชาสม่ำเสมอตลอดปี และเรียนพิเศษเพิ่มเติมอีกด้วย

วิสิษฐ นิพิพิทา (2537 : 216) ได้ศึกษาถึงการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหารอาจารย์แนะแนวและนิสิตนักศึกษา พบว่าอาจารย์แนะแนวและนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่านักเรียนกวดวิชามีโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยได้มากกว่า ทำให้รู้แนวข้อสอบและมีแนวความรู้ในวิชาการต่างๆ ที่จะสอบคัดเลือกได้มากขึ้น

เมธินี วดีศิริศักดิ์ (2540 : 145) ได้ศึกษาการเรียนกวดวิชา ปრაกฏการณ์พิเศษทางการศึกษาในสังคมไทย พบว่านักเรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนกวดวิชาเพราะเล็งเห็นถึงประโยชน์เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมก่อนการสอบ ได้เทคนิคในการทำข้อสอบให้เร็วขึ้น และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

บุษกร หมอนทอง และคนอื่นๆ (2542 : 14 - 15) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย ปีการศึกษา 2541 จำนวน 769 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. การสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ มีผลกระทบต่อด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมมากกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่พิเศษ
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมน้อยกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักเรียนที่เรียนโปรแกรมแตกต่างกันได้รับผลกระทบด้านการพิเศษเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน

สุกัญญา เกษศิลป์ (2542 : 57) ได้สำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตามระบบปัจจุบันและระบบเดิม โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (จำนวน 310 คน) และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (จำนวน 257 คน) ปีการศึกษา 2542 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 16 คณะ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มาจากการสอบคัดเลือกระบบเดิม และระบบปัจจุบันให้ความสำคัญกับการเรียนพิเศษมาก คิดเป็นร้อยละ 78.7 และวิชาที่นิยมเรียนมากที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์ รองลงมาคือ วิชาฟิสิกส์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาเคมี วิชาภาษาไทย วิชาสังคม และวิชาชีววิทยา สำหรับเหตุผลที่สำคัญของการเรียนพิเศษของนักศึกษา คือ เพื่อเตรียมตัวสอบเอ็นทรานซ์ และการทบทวนความรู้

สำหรับบุคคลที่มีส่วนช่วยและสนับสนุนในการสอบ พบว่า ครอบครัวและเพื่อนมีส่วนช่วยมาก รองลงมาได้แก่ ครูแนะแนว ครูประจำวิชา ครูประจำชั้น โดยครอบครัวมีส่วนช่วยสนับสนุนมากในด้านค่าใช้จ่าย การให้กำลังใจ และการดูแลเรื่องสุขภาพ รองลงมาเป็นเรื่องการเรียนพิเศษ

ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ (2544 : 28) นักเรียนกวดวิชาเป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายสูง เพราะส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และเป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการเรียนกวดวิชา ในแต่ละเทอมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงประมาณ 2,000 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45 และ 4,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21 และต่ำกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16

ช่วงเวลาที่นิยมเรียนส่วนใหญ่คือ วันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) หลังเลิกเรียน เวลา 17.00 – 19.00 น. นักเรียนส่วนใหญ่จะมาจากโรงเรียนที่ใกล้แหล่งกวดวิชาโดยใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง เช่น ย่านสยามสแควร์ เป็นนักเรียนจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เป็นต้น ย่านราชวัตร เป็นนักเรียนจากโรงเรียนราชินีบน โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล เป็นต้น และสำหรับวันเสาร์อาทิตย์ ช่วงวันเสาร์จะมีการจองเรียนกวดวิชาเต็มก่อนวันอาทิตย์ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการพักผ่อนอยู่กับครอบครัวที่บ้านในวันอาทิตย์

วราพร เดชะเรนศ(2544, กันยายน):<http://www.geocities.com.thetutor2000>) ได้ทำวิจัยเรื่อง กวดวิชา ค่านิยมเด็กไทยในปัจจุบัน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 500 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

100 คน จากการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มที่เรียนพิเศษน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า ในช่วงการสอบเอ็นทรานซ์ การอ่านหนังสือด้วยตัวเองจะดีกว่า เพราะประหยัดเวลาในการเดินทางไปเรียนพิเศษ และนักเรียนได้ผ่านการเรียนในโรงเรียนมาครบหลักสูตร จึงไม่ต้องอาศัยการเรียนกวดวิชาเหมือนนักเรียนที่สอบเทียบ แต่นักเรียนส่วนใหญ่ก็ผ่านการเรียนกวดวิชามาก่อนแล้ว

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2544, : ธันวาคม: <http://www.dusit.ac.th>) โดยสวนดุสิตโพล ได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่กำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2,715 คน เป็นชายร้อยละ 44.60 หญิง ร้อยละ 55.40 ระหว่างวันที่ 10 ธันวาคม 2542 ถึง 5 มกราคม 2543 พบว่า มีนักเรียนร้อยละ 58.53 เรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมตัวสอบเอ็นทรานซ์ และสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนกวดวิชาเป็นเพราะไม่มีเวลาและมีปัญหาด้านการเงิน

นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ครูผู้สอนมีเทคนิคในการสอนให้จำได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายและอธิบายโดยใช้แนวข้อสอบเก่าและนักเรียนที่เรียนกวดวิชามีปัญหาด้านความเหน็ดเหนื่อย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เสียเวลาในการเดินทาง มีเวลาทบทวนบทเรียนน้อยลง ในขณะที่ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนกวดวิชาเพราะเกิดจากผู้แนะนำ ซึ่งเป็นผลดีกว่าการโฆษณาของโรงเรียน สาเหตุรองลงมา คือเป็นเพราะเด็กมาเรียนแล้วสอบคัดเลือกได้มาก

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2545, 16 มกราคม : <http://www.bankokbiznews>) โดยศูนย์วิจัยกรุงเทพโพล ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ เรื่อง “ผู้ปกครองคิดอย่างไรกับการจัดระเบียบสังคมในโรงเรียน และการกวดวิชาในปัจจุบัน” จำนวน 30 เขต โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 11 – 14 มกราคม 2545 จำนวน 1,188 ตัวอย่าง พบว่าผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชาเสริมความรู้ตามโรงเรียนกวดวิชาต่างๆ ร้อยละ 10.5 และยังพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นห่วงลูกหลานและเด็กในอุปการะเรื่องกลัวถูกหลอกให้เสียยาเสพติดและการมั่วสุม รองลงมาเป็นเรื่องหนีเรียน ขณะที่เรื่องกวดวิชานั้น ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองอย่างเต็มที่

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

3.1.1.1 ความหมายและความสำคัญของบุคลิกภาพ

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970 : 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

กูต (Good. 1973 : 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นภาพรวมของพันธุกรรม และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2530 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงจาก Ruch. 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือตัวเราทั้งตัว หรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา และพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ

สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 3) ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

สุรางค์ โค้วตระกูล(2539:19) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแสดงออกโดยพฤติกรรมที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่ และพฤติกรรมนี้จะคงเส้นคงวาพอสมควร

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งจะสามารถเห็นได้จากการแสดงพฤติกรรมออกมา

3.1.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 – 195) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ทางสังคมและส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือต่างกัน มีผลต่อบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้นๆ

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลให้แต่ละบุคคลได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไร้ใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี คีระชะล้น นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลของการพัฒนาการของมนุษย์ ทั้งพัฒนาทางกาย ทางจิตและบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่นๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่นๆ นี้ จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทักษะสติ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตวัยเด็กเป็นส่วนมาก

3.1.1.3 ประเภทของบุคลิกภาพ

ฟรีดแมน และ โรเซนแมน (Farmer and others. 1984 : 34 ; citing in Friedman and Rosenmen. 1974) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี รายละเอียดมีดังนี้

1. บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1.1 มีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคคลที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่อยากจะประสบความสำเร็จ

1.2 ชอบแข่งขัน (Competitive Drive) เป็นบุคคลที่ชอบต่อสู้ แข่งขันกับผู้อื่น เพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าคนอื่น

1.3 แข่งขันกับเวลา (Time Urgency) เป็นบุคคลที่กระทำสิ่งต่างๆ อย่างเร่งด่วน ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำงานตามแผนเวลา

1.4 สร้างศัตรู (Hostility) เป็นบุคคลที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ชอบแสดงออกนอกทาง ชอบข่มผู้อื่น อาฆาตแค้น และขาดความเห็นใจผู้อื่น

1.5 ออดทนต่ำ (Impatient) เป็นบุคคลที่มีความอดทนต่ำต่อการรอคอยและอดทนต่ำต่อสภาพแวดล้อมทางกาย ทนไม่ได้กับความเฉื่อย

1.6 มีความก้าวร้าว (Aggressiveness) เป็นบุคคลที่นิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาความคับข้องใจ แบ่งเป็นความก้าวร้าวทางวาจา และความก้าวร้าวทางร่างกาย

2. บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบุคลิกภาพแบบ เอ ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งเอาชนะ มีความสงบเสงี่ยม ทำงานไป พักผ่อนไป ไม่รีบร้อน

3.1.1.4 การวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบเอ และบี แบบวัดที่ใช้ในปัจจุบัน มี 3 แบบ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 15 ; อ้างอิงจาก Friedman and Roseman. 1974) คือ

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้คนที่ มีบุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2. มาตราวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของ เฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ว่ามีความกดดันในการทำงาน

3. แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความล้มเหลว นอกจากนี้ยังรายงานว่าตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่า มีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ได้ว่ารับแรงเสริมจากการทำงานกว่าอีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้ สตรูเปและคนอื่นๆ (Strube and others. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไรและได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

3.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

3.1.2.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต

มีด (Mead. 1971 - 175) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

โรบินสัน (Robinson. 1971 : 1225 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การวางโครงการระยะยาวเกี่ยวกับอนาคตของบุคคล

มิเชล (Mischel. 1974 : 287) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่จะเกิดในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติ ต่อจากนั้นควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นไปตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต

เซกูรา (Segura. 1975 : 5823 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

แลมม์ รอล์ฟ และกีซีล่า (Lamm, Rolf and Gisela. 1976 : 317) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ทักษะคิดความรู้ดีของแต่ละบุคคลที่มีต่ออนาคต

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 46) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และการบังคับตนเองให้อดทนรอหรือเลือกที่จะไม่รับประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่หรือสำคัญกว่าที่ตามมาในภายหลัง

สุรพล วัจนินท์ (2534 : 31 - 35) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้จะเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ก็ไม่ย่อท้อ มีความกระตือรือร้น ที่จะฝ่าฟันอุปสรรคโดยมุ่งที่จะให้เกิดผลสำเร็จในอนาคต ยอมรับความลำบากในปัจจุบันเพื่ออนาคตที่ดี

กนกวรรณ อุณใจ (2535 : 27) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การมองสู่อนาคตของบุคคล โดยผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกลและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหา และวางแผนดำเนินการ เพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคตได้

3.1.2.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะและไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย ซึ่งจะเห็นว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจัดว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย และยังพบว่ายุวอาชญากรมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าปกติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522 : 31) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีและเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคล มีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค เพื่อความเจริญของตนเองและประเทศชาติ ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็นลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศด้วย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2529 : 100) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองไว้ดังนี้

1. สามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม
2. หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนนำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต
3. รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม
4. สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม

ไพโรจน์ โตเทศ (2530 : 20 - 21) กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคต ปลูกฝังให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเข้าใจการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตลอดจนเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และให้รู้จักวางแผนล่วงหน้าได้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2530 : 28) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต มุ่งให้ผู้เรียนมองไปข้างหน้า เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

3.1.2.3 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

เคย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจจุบัน. 2520 : 36 ; อ้างอิงจาก Kay. 1950) กล่าวว่า การเกิดลักษณะมุ่งอนาคตนั้น อยู่ที่ลักษณะความมั่นคงทางสังคมของบุคคล การที่เด็กจะเรียนรู้ว่าควรอดใจรอนั้น ส่วนมากจะเกิดในครอบครัวฐานะปานกลาง และฐานะสูงเท่านั้น เพราะครอบครัวฐานะยากจนนั้นย่อมไม่สามารถจะหาสิ่งของให้เด็กตามสัญญาได้มากนัก ทำให้เด็กขาดความเชื่อถือเกี่ยวกับอนาคต นอกจากนั้น การประสบความสำเร็จด้านต่างๆ ในชีวิตก็เป็นสิ่งที่เคย์ เชื่อว่าจะช่วยให้บุคคลนั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง ทำให้บุคคลนั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง ทำให้บุคคลเกิดความมานะพยายามในการที่จะทำสิ่งต่างๆ เพราะมีความหวังว่าจะทำให้สำเร็จดังที่เคยประสบมาแล้ว ฉะนั้นลักษณะมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมนั่นเอง

มิเชล และคนอื่นๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จั่นก. 2520 : 36 ; อ้างอิงจาก Mischel and others. 1966) กล่าวว่า การเลือกที่จะชลอการบำบัดความต้องการของบุคคลนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตและการเลียนแบบจากผู้อื่นด้วย นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลอีกมาก เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม วัฒนธรรม และครอบครัวลักษณะมุ่งอนาคตนี้จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ มิเชล กล่าวว่าความสามารถที่จะคิดถึงเหตุการณ์ในระยะยาวในอนาคตนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้ที่มีคุณสมบัติด้านสุขภาพจิต และสติปัญญาสูงด้วย

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิด และสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน และจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าสิ่งที่คาดการณ์จะเกิดขึ้นในอนาคตจะเกิดขึ้นกับตนได้จริง

3.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

3.1.3.1 ความหมายของเจตคติ

กูด (Good. 1959 : 48) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รัก เกลียด กลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้นๆ

เคนด์เลอร์ (Kendler. 1963 : 572) กล่าวว่า เจตคติ คือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างต่อบุคคล ต่อสถาบัน หรือต่อแนวคิดบางอย่าง อีกทั้งเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

อัลพอร์ต (เชดส์กี้ โฆวาสินธ์. 2520 : 38 ; อ้างอิงจาก Alport. 1967) กล่าวว่า เจตคติ เป็นลักษณะทางจิตใจ ความพร้อม ตลอดจนประสบการณ์ที่จะกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมในการสนองตอบสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง

เชดส์กี้ โฆวาสินธ์ (2520 : 38) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่นๆ (2527 : 6 - 7) ให้ความหมายของ เจตคติ สรุปได้ว่า หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตใจ และระบบประสาทของบุคคล ซึ่งกำหนดทิศทางของท่าทีการแสดงออกในทางบวก (พึงพอใจ ชอบ เห็นด้วย อยากกระทำ) หรือในทางลบ (ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่อยากกระทำ) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ กล่าวได้ว่า เจตคติ คือ ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในทางบวกหรือลบ ซึ่งการแสดงพฤติกรรมของคนเรานั้น จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. ลักษณะนิสัยซึ่งแบ่งเป็นความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกภาพ
2. สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและพลังของมัน
3. เจตคติ
4. สถานการณ์

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใดๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยออกไป

สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมของบุคคลที่แสดงออกทางอารมณ์ในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

3.1.3.2 ลักษณะสำคัญของเจตคติ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) อธิบายลักษณะสำคัญของเจตคติดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือการได้รับประสบการณ์มิใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นดัชนีที่ชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดี ก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหา หรือแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ตรงกันข้ามถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้ามา โดยถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ
3. เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นได้
4. เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงไป เจตคติดี้ออมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

3.1.3.3 องค์ประกอบของเจตคติ

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2520 : 40) จำแนกองค์ประกอบเจตคติออกเป็น 3

ลักษณะ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ หรือความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าเพื่อเป็นเหตุผลในการที่สรุปรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยการประเมินสิ่งเร้านั้น
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้ หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากที่บุคคลประเมินสิ่งเร้าเห็นว่า พอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลวอย่างไร
3. องค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งจะเป็นไปในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3 - 4) จำแนกองค์ประกอบของเจตคติออกเป็น 3

องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา ซึ่งได้แก่ ความคิดที่อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่แตกต่างกัน
2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึกเป็นส่วนประกอบ ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง
3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติหรือพฤติกรรม องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มทางด้านปฏิบัติหรือมีปฏิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

จากเอกสารต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเจตคติแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางด้านความรู้ องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก และแนวโน้มที่จะกระทำหรือปฏิบัติ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบต่างมีความสัมพันธ์กัน

3.1.3.4 ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 4) กล่าวถึง ประโยชน์ของเจตคติ ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือระบบสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีภาคภูมิใจในตนเอง (Self - Esteem) โดยบุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อนซึ่งการมีปฏิริยาโต้ตอบหรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่พอใจมาให้ หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม

ดังจะเห็นได้จากบุคคลที่มีเจตคติเหมือนกันนั้น มักจะเข้ากันได้ง่ายและบุคคลส่วนมากมักจะมีเจตคติเหมือนกับบุคคลอื่นที่เขาใกล้ชิดสนิทสนมด้วย บุคคลที่มีความสำคัญสำหรับเขา

4. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถแสดงถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่า เจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

3.1.3.5 อิทธิพลของเจตคติต่อการเรียนการสอน

ปราณี รามสูตร (2528 : 193 - 194) กล่าวถึง เกี่ยวกับอิทธิพลของเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. เจตคติมีผลต่อวิชาที่เรียนที่ชอบหรือไม่ชอบ เช่น นักเรียนชอบครูคนหนึ่งมาก เมื่อรู้ว่าครูคนนั้นสอนวิชาใด นักเรียนก็อยากเรียนด้วย ทำให้เกิดความชอบในวิชานั้น มีเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ถ้าเขาเรียนวิชาดังกล่าว ย่อมมีแนวโน้มว่าเขาจะต้องพยายามเรียนให้ได้ผลดี เป็นต้น

2. เจตคติมีผลต่อการใส่ใจในการเรียน เช่น ถ้านักเรียนไม่ชอบวิชาใด ไม่ชอบครูผู้สอนวิชาใด นักเรียนก็มักไม่สนใจเรียนวิชานั้น ไม่เข้าชั้นเรียนเมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชานั้น ไม่ทำการบ้าน หากนักเรียนมีเจตคติไม่ดีต่อโรงเรียนจะไม่เอาใจใส่ในการเรียน เป็นต้น

3. เจตคติมีผลต่อการรับรู้ บุคคลรับรู้หรือแปลความหมายสิ่งเร้าตามเจตคติของคนต่อสิ่งเร้า นั้น และมีผลสะท้อนไปสู่การเรียนรู้อันที่สุด เช่น แสงดาว ถูกครุฑถามด้วยความเป็นห่วงว่า ทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์เสร็จหรือไม่ แสงดาวแปลความหมายว่า ครูจับผิด เพราะแสงดาวไม่ชอบครูอยู่เดิมแล้วทำให้ไม่อยากเรียนวิชาคณิตศาสตร์

4. เจตคติมีอิทธิพลทำให้บุคคลมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ได้ผลดี เช่น นักเรียนรักครู ชอบวิชาที่ครูสอนเมื่อเริ่มต้นเรียนก็อาจตั้งจุดมุ่งหมายไว้ในใจว่า วิชานี้เขาจะต้องทำคะแนนให้สูง การตั้งจุดมุ่งหมายเช่นนั้น เป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากที่จะผลักดันให้นักเรียนตั้งใจเรียน ตั้งใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ส่งผลสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากที่สุด

3.1.3.6 การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ตลอดจนอารมณ์ ดังนั้นการวัดเจตคติโดยตรงจะประสบปัญหาอย่างมาก เพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกของตนเองว่า รู้สึกพอใจหรือมองเห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด ปัจจุบันแบบวัดเจตคติที่นิยมใช้ คือ มาตรฐานวัดเจตคติเธอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) และมาตรฐานวัดเจตคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale)

1. มาตรฐานวัดเจตคติเธอร์สโตน (Thurstone's Type Scale)

เชดส์คัตต์ ไชวาสินธุ์ (2522 : 98 - 103) กล่าวว่า การสร้างมาตรฐานวัดเจตคติเธอร์สโตน มีลำดับขั้นดังนี้

1.1 รวบรวมข้อความที่ต้องการวัดเจตคติให้มาก ให้ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการวัด

1.2 นำข้อความในข้อ 1.1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดว่าข้อความใดอยู่ในมาตราใดระหว่างค่า 1 – 11 โดยเริ่มจาก “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ไปจนถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

1.3 นำผลจากการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิมาแจกแจงความถี่สะสมของแต่ละข้อความ แล้วนำไปคำนวณหามาตรวัด (S = Scale Value) และหาค่าความแปรปรวน (Q = Value)

1.4 นำข้อความที่ได้มาจากข้อ 1.3 มาเรียงตามลำดับค่า S จากน้อยไปหามาก และเลือกข้อความที่ค่า S ตั้งแต่ 1 – 11 อย่างน้อยช่วงละ 2 ข้อความ ถ้าช่วงใดมีมากกว่า 2 ข้อ ให้เลือก ข้อที่มี Q น้อยที่สุด เรียงตามลำดับไว้ ประมาณ 20 – 22 ข้อ นำข้อความเรียงคละกันให้ผู้ตอบเลือกว่าเห็นด้วยกับข้อความใดมากที่สุด ถ้ามีประมาณ 20 ข้อความ ให้เลือกตอบ 2 ข้อ ถ้ามีประมาณ 30 ข้อความ ให้เลือกตอบ 3 ข้อ แล้วให้คะแนนตามค่ามาตราวัด S ประจำข้อความนั้น

2. มาตรวัดเจตคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale)

วิวัฒน์ชัย อยู่ยืนยง (2521 : 21) ได้กล่าวถึง การวัดเจตคติว่าทำได้หลายวิธี

1. การออกแบบสัมภาษณ์ (Survey Interview) อาจจะเป็นคำถามประเภทให้เลือกตอบ โดยกำหนดคำตอบไว้ให้แล้ว เช่น ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ หรืออาจใช้คำถามประเภทเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้ตอบอย่างอิสระ (Open – ended Question)

2. การแบ่งช่วงสากล (Scaling Technique) หรือการใช้ช่วงการแบ่งการวัดออกตามความคิดเห็น เป็น 5 ช่วง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ เป็นต้น

3. วิธีพิเศษ (Special Technique) ในการวัดเจตคติผู้ตอบอาจจะตอบไม่ตรงกับความจริง ทั้งนี้ เพราะค่านิยมและประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้นเราควรจะใช้วิธีทางอ้อมเพื่อใช้วัดโดยไม่ให้ผู้ตอบทราบ ว่า กำลังทำอะไรอยู่ โดยอาจใช้วิธีการให้บรรยายความรู้และประสบการณ์ จากรูปภาพที่นำมาให้ดู

3.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่นๆ (ม.ป.ป. : 108) กล่าวว่า สาเหตุที่ฐานะทางเศรษฐกิจมีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตนี้อาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อหมายถึง การมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเอง จึงทำให้ความกดดันน้อย บุคคลไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะตึงเครียดหรือมีข้อขัดแย้งในใจมากมายนัก

3.1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง

กุหลาบ รัตนจักรวรรม และคนอื่นๆ (2540 : 13 - 15) ได้สรุปแนวคิดของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ว่าครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงความรักและความผูกพันกันในลักษณะต่อไปนี้

1. ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน หมายถึง การดูแลสุขภาพของกันและกัน อาหารการกิน การเล่าเรียนของบุตร ความทุกข์และความสุขที่ต้องการระบาย เป็นต้น
2. ต้องรู้จักคนที่เรารัก สำหรับบุตร ธิดา บิดา มารดา ก็ต้องเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับบุตร อุปนิสัยบุตร จุดเด่นจุดด้อยเป็นอย่างไร
3. ต้องเคารพซึ่งกันและกัน หมายถึง การเคารพที่มาจากใจ ซึ่งมีพฤติกรรมแสดงออกหลายอย่าง เช่น การฟังกัน การเกรงใจกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นต้น
4. ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับความผิดหรือความชอบ
5. ต้องมีความไว้วางใจกัน ควรมีต่อทั้งทางกายและทางใจ
6. ต้องให้กำลังใจกันและกัน อาจเป็นคำพูดหรือท่าทางที่ให้การสนับสนุน
7. ต้องให้อภัยกันและกัน ถ้ามีความรักอยู่ก็อภัยกัน ยกโทษให้กัน
8. ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว ควรใช้ปิยะวาจา ระหว่างบิดามารดากับบุตร
9. ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและคุณภาพ มีกิจกรรมร่วมกัน ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่มี
10. ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว
11. ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ด้วยกันทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสมาชิกในครอบครัว
12. มีความใกล้ชิดทางสัมผัส การสัมผัส เช่น การโอบกอดกันบ้างเป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติของคน

3.1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

เทอร์เนอร์ (Turner. 1982 : 349 - 351) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความคาดหวังว่าลักษณะของความคาดหวัง เปรียบเหมือนกับ “การเล่นละครเวที” กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้แสดง ผู้ชม และมีบทบาทสำคัญสำหรับผู้แสดง คือ

1. ความคาดหวัง หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่างๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบเทียบได้เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่า

บุคคลควรมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่างทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่ต่างกันไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่น ๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเทียบเสมือนสคริปที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้ว บุคคลในสังคมจึงต้องการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตรงความคาดหวังของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออก และสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น ๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่างๆกันซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้องและเป็นไปตามความคาดหวังร่วม

ซูราจ์ จันท์เอม (2525 : 54 - 55) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือ ความเชื่อว่าสิ่งใดที่น่าจะเกิดขึ้นและสิ่งใดบ้างที่น่าจะไม่เกิดขึ้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ถูกต้องหรือไม่นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล เช่น บุคคลที่เคยมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับประสบการณ์ใหม่ก็อาจทำให้ทำการคาดหวังได้ไม่พลาดเกินไป หรืออาจคาดหวังได้ถูกต้อง บุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนในสิ่งใดมักจะไม่มี การคาดหวังในสิ่งนั้น หรือหากมีการคาดหวังก็มักไม่เกิดขึ้นจริงตรงตามความคาดหวังไว้ ความคาดหวังที่ประสบความสำเร็จช่วยให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

อัชรา สุซารมณี (2542 : 1) กล่าวว่า บิดา มารดา เลี้ยงดูลูกมักมุ่งหวังให้ลูกเป็นเด็กฉลาดและเก่งมาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง บิดา มารดา มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านสติปัญญาให้แก่ลูกพยายามเสริมสร้างทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกฉลาดและเก่ง

สรุปได้ว่า ความคาดหวังมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์เดิมและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคลที่ถูกคาดหวังด้วย

3.1.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

วิรัช วรรณรัตน์ (2523 : 21 - 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมกับการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนว่า โรงเรียนมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนเป็นอันดับสองรองลงมาจากบ้าน วัตถุประสงค์ของการศึกษาก็เพื่อจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนมีดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารโรงเรียน เป็นการแสดงออกซึ่งกิจกรรมการบริหารของครูใหญ่เป็นสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อครูและนักเรียน พฤติกรรมเหล่านี้หากให้ความสนใจและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2. พฤติกรรมของครู ครูประจำชั้นเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด พฤติกรรมของครูเป็นแบบอย่างที่นักเรียนมักเอาเป็นแบบในการประพฤติปฏิบัติ ครูที่ดีจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

3. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนักเรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง เช่น การจัดบริเวณโรงเรียนไม่สวยงาม ไม่มีระเบียบ ก็จะไม่ช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงปรารถนาได้ หากจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้น่าอยู่ สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสภาพเหมือนกับบ้านของนักเรียน ก็จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่เจริญอกงามต่อไป โดยต้องให้นักเรียนมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม

4. กระบวนการเรียนการสอน หากได้มีการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายล่วงหน้าไว้ก่อน เกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ดำเนินการสอนตามขั้นตอนและกิจกรรมให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้มากที่สุด

5. แบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน ตามปกตินักเรียนที่เข้าใหม่ในแต่ละโรงเรียนมีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 4 ของนักเรียนในโรงเรียนทั้งหมด และถ้านักเรียนเข้าใหม่จะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมบุคลิกภาพของนักเรียนเก่า ถ้าแบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนเก่าโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีก็จะสามารถดึงดูดให้นักเรียนใหม่ปฏิบัติตามด้วยโรงเรียนจึงควรพยายามให้แบบแผนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของ นักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจอยู่เสมอ จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพไปในทางที่พึงปรารถนา

ทศพร ประเสริฐสุข (2525 : 96) เสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้สื่อวิธีการสอนต่างๆ ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนได้

สุบัญญัติ กิตติ (ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ.2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุบัญญัติกิตติสาร. 2529) สรุปว่าการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกันระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนของตนเอง มีความเข้าใจและวิเคราะห์ความรู้สึกจากประสบการณ์ในชีวิต ครูเป็นผู้นำความรู้มาสนับสนุนกับประสบการณ์ของนักเรียนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักเรียนในชั้น

นางเยาว์ พงษ์ประดิษฐ์ (2534 : 8) ได้จัดแบ่งสภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ออกเป็น 5 ด้าน คือสภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น

3.1.8 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

พรชูลี อาชาบำรุง (2525 : 232) กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีขึ้นนั้นต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเป็นสำคัญ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48 - 67) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช้เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้าและควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

ประดินันท์ อุปรมัย (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้ปฏิสัมพันธ์นั้นอาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปได้อย่างดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็มีแต่ความน่าสนใจ สนุก และกระตือรือร้น นอกจากนั้นปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั้นจะต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันจึงจะส่งผลในทางบวกต่อแรงจูงใจทางการเรียนของนักเรียน

3.1.9 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีด้วย

สุบัญญัติ กิตติสาร (2529 : 41) กล่าวว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น

และแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกันมีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นเพื่อสัมพันธ์ภาพอันดีกับเพื่อนไว้ดังนี้ แสดงกริยายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังคนอื่นพูด แสดงกริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดบุคคลอื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระดับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสมไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผล และจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

สรุปได้ว่า เพื่อมีอิทธิพลที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนและนักเรียนต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีไว้

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียน กวดวิชา

3.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

3.2.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตรูบ และโบลันด์ (อัจจรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19 – 20 ; อ้างอิงจาก Strube and Boland. 1986) ได้ศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลงและจะมีความเพียรพยายามมากในงานที่มีความยากปานกลางในขณะที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นั้น มีความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และการวินิจฉัยความยากของงาน และความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ชวาทซ์และคนอื่นๆ (ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. 2539 : 24 ; อ้างอิงจาก Schwartz and others. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี ประสบความล้มเหลวในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดประสบความสำเร็จเลยและในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่จะไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

ไคลเวอร์และไวด์เนอร์ (Klewer and Weidner, 1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่อง “ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งหวัง โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง” กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน มีอายุระหว่าง 9 – 12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และ บี พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรม เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

3.2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 126 - 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษาต่อจำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษา พบว่า “บุคคลที่มีการศึกษาต่อ ” มีบุคลิกภาพแบบ เอ อายุน้อย มีความเครียดในการทำงานสูงมีความกลัวความสำเร็จสูง เป็นโสด มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง และมีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง

ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535 : 73 -74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 , 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยกรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลต่ำที่สุด และนักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 105) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ยกเว้นวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียน ภาคปฏิบัติ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่างๆ แบบรวมยอม

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความพยายามในการทำงานมากกว่า รักความก้าวหน้ามากกว่าและมีความวิตกกังวลในการทำงานสูงกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

3.2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต

3.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โจนส์ และกรีนเนดส์ (Jones and Grieneedks. 1970 : 201 - 203) ได้ศึกษาพบว่า ความนึกคิดเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ซังค์ (Schunk. 1981 : 93 - 104) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การเพิ่มความเพียรและทักษะในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ โดยทฤษฎีและวิธีการศึกษาวิจัยของแบนดูรา เป็นแบบในการดำเนินการวิจัย ซังค์ เชื่อว่า เด็กที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนสูง จะใช้ความสามารถของตนเต็มที่ในการทำงาน ส่วนเด็กที่รับรู้ว่าคุณเองมีความสามารถต่ำ จะพยายามเลี่ยงงานที่ต้องใช้ความสามารถของตนหรือจะทำงานอย่างไม่เต็มใจและเมื่อมีอุปสรรคใดๆ ก็จะไม่เผชิญกับงานนั้น การเพิ่มประสบการณ์ เพื่อเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นการเพิ่มความเพียรและทักษะในการทำงานนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนอายุ 9 - 11 ปี จำนวน 56 คน ก่อนและหลังการทดลอง ซังค์จะวัดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการหาคำตอบจากโจทย์คณิตศาสตร์ในการทดลอง ซังค์ให้นักเรียนดูตัวอย่างวิธีการคิดหาคำตอบจากโจทย์คณิตศาสตร์ ตามขั้นตอนอย่างละเอียด จากนั้นให้ทำแบบฝึกหัดโดยมีผู้ช่วยวิจัยให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนสงสัยเกี่ยวกับวิธีทำ และมีการแจ้งผลทำแบบฝึกหัดให้ทราบ ผลปรากฏว่า (1) นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเพิ่มขึ้น และคาดหวังว่าตนจะสามารถทำงานได้ถูกต้องมากขึ้น และ (2) นักเรียนมีความพยายามในการทำงานมากขึ้น และทำงานได้ดีกว่าเดิม

3.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532 : 89 -90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน และลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนภายหลังการทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง

กนกวรรณ ชุ่นใจ (2535 : 57 - 60) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตกับการให้ข้อเสนอแนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้เทคนิคพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูง มีความเพียรพยายาม มีความคาดหวังและมีแรงจูงใจต่อการเรียน

3.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน

3.2.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แจ๊คสันและลาฮาเดอรัน (Jackson and Lahaderne. 1967 : 15 - 16) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 192 คน เป็นชาย 148 คน เป็นหญิง 144 คน มีคะแนนปัญญาเฉลี่ยว 103.9 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพอใจครูน้อยที่สุด และความพอใจของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ในโรงเรียนหรือเจตคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน และครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กันกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คาน (Khan. 1969 : 216 - 221) ได้ศึกษาเจตคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เจตคติของนักเรียนชายที่มีต่อครูมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนนักเรียนหญิงแทนที่จะเป็นเจตคติที่มีต่อครูกลับเป็นนัยในการเรียนที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.3.2 งานวิจัยในประเทศ

ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2522 : 61) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชลบุรี โดยใช้ตัวแปรด้านเจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูที่สอนวิชาภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูที่สอนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาแล้ว เจตคติต่อการเรียนก็มีบทบาทสำคัญและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนอีกด้วย

3.2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.2.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

วินเซนท์ (Nurmi. 1991 : 26 ; citing Vincent. 1965) ได้ศึกษาความคาดหวังในชีวิตอนาคตของวัยรุ่นชาวอเมริกา จำนวน 48 คน ที่มีอายุระหว่าง 14 – 15 ปี กับระดับชั้นทางสังคมพบว่า เด็กที่มาจากระดับชั้นทางสังคมสูง มองอนาคตกว้างไกลกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่มาจากระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโอเรนด์และเอลลิส ซึ่งศึกษากับวัยรุ่นชายชาวอเมริกันจำนวน 80 คน ที่มีอายุระหว่าง 17 – 19 ปี และของทิสทโควา ซึ่งศึกษากับวัยรุ่นชาวโปแลนด์ จำนวน 520 คน ที่มีอายุระหว่าง 11 – 15 ปี (Nurmi. 1991 : 22 - 25 ; citing O'Rand & Elli. 1974 ; Tyszkawa. 1980) ซึ่งพบผลตรงกันว่าวัยรุ่นที่มีระดับชั้นทางสังคมสูง มองอนาคตกว้างไกลและวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพได้มากกว่าวัยรุ่นที่มีระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า

เนอร์มี (Nurmi. 1991 : 21 ; citing Nurmi. 1987) ได้ศึกษาความคาดหวังและความกลัวในชีวิตอนาคตของวัยรุ่นชาวฟินแลนด์ จำนวน 148 คน ที่มีอายุระหว่าง 10 – 19 ปี ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นจากระดับชั้นทางสังคมสูงมีโครงการในอนาคตเกี่ยวกับอาชีพกว้างไกลกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับวัยรุ่นจากระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า

3.2.4.2 งานวิจัยในประเทศ

จินตนา อินทร์ไทย (2525 : 48 - 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด

จรรยา สุวรรณทัตและคณะ (2533 :20-24) ได้ศึกษาความสามารถในการควบคุมตนเองของเด็กไทยในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการศึกษา และการฝึกทักษะ การพัฒนาจิตลักษณะ 6 มิติ ได้แก่ การควบคุมยับยั้ง ความมั่นใจในตนเอง ความอดกลั้น ยอมรับ และให้อภัย วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม และลักษณะมุ่งอนาคต ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมต่ำ ได้คะแนนเฉลี่ยของจิตลักษณะด้านต่างๆ ทั้ง 6 มิติ สูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจสูงและปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำจะมีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่ากลุ่มอื่น

3.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง

3.2.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 253) พบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูก และจากการศึกษาในประเทศตุรกีเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า ในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด

แคลเดล และเลสเซอร์ (Kandel and Lesser. 1962 : 221 - 222) ศึกษาเรื่องการศึกษานักเรียนในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษานักเรียนมากกว่าสภาพเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

3.2.5.2 งานวิจัยในประเทศ

อรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมสภาพแวดล้อมที่บ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าสิ่งแวดล้อมที่บ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ ความเข้าใจต่อกันมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 78) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน 1,009 คน พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนและมีส่วนต่อความพร้อมในการเรียนของนักเรียนด้วย

3.2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

3.2.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แจนเซน (Janssen. 1983 : 2804 - A) ศึกษาความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษานักเรียนและอาชีพของบุตร กับกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 1,031 คน พบว่า อาชีพของบิดามีความสำคัญต่อการปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรชาย ในขณะที่อาชีพของมารดามีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1995 : 15 -33) ศึกษาผลกระทบของบรรยากาศทาง

สังคมในห้องเรียนต่อการเรียนรายบุคคล พบว่า ความคาดหวังของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและการอบรมเลี้ยงดูโดยจะทำให้ลูกเกิดความพยายามที่จะประสบผลสำเร็จตามที่บิดามารดาคาดหวัง

3.2.6.2 งานวิจัยในประเทศ

มัลลิกา นิตยาพร และคณะ (2533 : 79) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียนคือความคาดหวังจากผู้ปกครองในเรื่องระดับการศึกษาสูงสุด และการประกอบอาชีพของบุตร

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 90) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับเพศ ความสนใจในอาชีพ ค่านิยม และความคาดหวังของผู้ปกครอง

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 116 - 117) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิด เจตคติและแรงจูงใจต่อพฤติกรรมต่างๆของนักเรียน

3.2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

3.2.7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

यी (Yee. 1971 : 41 - 42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเป็นเด็กสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลาง และพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่าพฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี ฉ้อฉลขาดการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าวปรับตัวไม่ได้

เลียว (Liu. 1975 : 1411 - A - 1412 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยการจัดตั้งโครงการขึ้นเพื่อพัฒนาความต่อเนื่องของบทเรียนที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เพื่อสอนวิชาความรู้เบื้องต้นในวิชาฟิสิกส์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ดังนี้
 - 1.1 ช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ขึ้น ด้วยวิธีการปฏิบัติ
 - 1.2 ช่วยให้ผู้สามารถทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในห้องเรียนไปแล้ว
 - 1.3 ทำให้เกิดความมั่นใจในวิชาที่เรียนอ่อน โดยปรับปรุงวิธีการเรียน

1.4 ผู้เรียนสามารถสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง

1.5 ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาฟิสิกส์

2. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.7.2 งานวิจัยในประเทศ

อุทัย เพชรช่วย (2527 : 64) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเรื่องเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่สอนโดยกลุ่มเพื่อนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง และสอนโดยครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

รัตนา ศิริพานิช (2531 : 6) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ความรู้สึกแข่งขันในทางการเรียน วิตกกังวลมากเกี่ยวกับการเรียน โดยรู้สึกว่าจะแบ่งเวลาไม่ถูก และรู้สึกว่าตนเองไม่อบอุ่น ไม่มั่นคงในสภาพการเรียน รองลงมาคือ ปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน คือ ความรู้สึกว่าเพื่อนไม่จริงใจต่อกัน ส่วนปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์มีน้อยที่สุด ข้อที่นักศึกษารู้สึกว่าควรมีการปรับตัวมากที่สุด คือ รู้สึกว่าตนเองขาดความเป็นกันเองกับอาจารย์

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่าบรรยากาศการเรียนการสอน ได้แก่ลักษณะทางกายภาพ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน มีผลทำให้แรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

3.2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพนักเรียนกับระหว่างครู

3.2.8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ยี (Yee. 1971 : 41 - 42) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฉื่อยซาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว และปรับตัวไม่ได้

3.2.8.2 งานวิจัยในประเทศ

พรณี ชูชัย (2532 : 361) พบว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

นลินี ธรรมอำนวยสุข(2540 : 102-105) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี

พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์กันทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพอันดีระหว่างนักเรียนกับครูนั้นมีผลทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดี นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนเพราะมีความสนใจในการสอนและยอมรับในตัวครูซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียน

3.2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2.9.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David. 1971 : 5789 - A) พบว่านักศึกษามีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมาก มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย สำหรับกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความคับข้องใจ และมีการขัดแย้ง สมาชิกมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา ทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผล

อาห์มาดและฮูด (Ahmad and Hood. 1984 : 498 - 502) ศึกษาการพัฒนาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของมหาวิทยาลัยไอโอวา ปีการศึกษา 1977 – 1981 ผลปรากฏว่านักศึกษามีการพัฒนาของสัมพันธภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

3.2.9.2 งานวิจัยในประเทศ

สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2524 : 117) ได้ศึกษาเจตคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพแวดล้อมและกลุ่มเพื่อน พบว่านักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

บุปผา การีเวท (2527 : 91) ได้ศึกษาเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อกลุ่มเพื่อน ปรากฏว่า นักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างประเทศสูง และการคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และความมั่นใจในตนเองสูง

วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 85) ได้เสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยครูควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษาและกาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนนั้นมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 826 คน เป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 309 คน เป็นนักเรียนชาย 140 คน และนักเรียนหญิง 169 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 270 คน เป็นนักเรียนชาย 120 คน และนักเรียนหญิง 150 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน เป็นนักเรียนชาย 107 คน และนักเรียนหญิง 140 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 246 คน เป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 42 คน และนักเรียนหญิง 51 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน และนักเรียนหญิง 45 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน เป็นนักเรียนชาย 31 คน และนักเรียนหญิง 42 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1967 : 88 – 886) โดยใช้ระดับชั้นปีและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากร ออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน
2. ผู้วิจัยจำแนกประชากรแต่ละระดับชั้นในข้อ 1. ตามเพศ ได้ผลดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 42 คน และนักเรียนหญิง 51 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน และนักเรียนหญิง 45 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน เป็นนักเรียนชาย 31 คน และนักเรียนหญิง 42 คน
3. ผู้วิจัยประมาณค่าของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane, 1967 : 88 – 886) พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 246 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วน ประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 3 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 42 คน เป็นนักเรียนหญิง 51 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน เป็นนักเรียนหญิง 45 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน เป็นนักเรียนชาย 31 คน เป็นนักเรียนหญิง 42 คน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		รวมทั้งหมด	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 4	140	42	169	51	309	93
มัธยมศึกษาปีที่ 5	120	35	150	45	270	80
มัธยมศึกษาปีที่ 6	107	31	140	42	247	73
รวมทั้งหมด	367	108	459	138	826	246

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ลักษณะแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงไปในช่วงว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ระดับชั้นที่ศึกษา () ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. แผนการเรียน () แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
() แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
() แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือ
ภาษาเยอรมัน
() แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม

3. รายได้ของผู้ปกครองรวมกัน บาท / เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

- 2.1 ผู้วิจัยศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องบุคลิกภาพ
 - 2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 159 – 162) ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins ‘ Activity Survey) เป็นแบบสอบถามรายงานตนเอง
 - 2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพโดยใช้แนวคิดจากข้อ 2.1 และ 2.2
- ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามบุคลิกภาพนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ท่านรู้สึกว่าคุณต้องทำอะไรบางอย่างอย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					
00	ท่านรู้สึกไม่สบายใจ ถ้างานของท่านดำเนินไปอย่างล่าช้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 57 – 58)

ผู้ที่ได้คะแนน 51 - 100	หมายถึง	บุคลิกภาพแบบ เอ
ผู้ที่ได้คะแนน 1 - 50	หมายถึง	บุคลิกภาพแบบ บี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตจากแนวความคิดของกนกวรรณ

อุ้นใจ (2535 : 159 – 163) และ ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์ (2539 : 98 – 100)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตโดยใช้แนวความคิดจากข้อ 3.1 และ 3.2

ลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง
จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนด้านการศึกษา และการประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>ด้านการคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำ</u> ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนหนังสือมีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในอนาคต					
00	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ					
0	<u>ด้านการแก้ปัญหาและการวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมาย</u> ถ้าข้าพเจ้าเรียนอ่อนในวิชาใดข้าพเจ้าจะหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชานั้น					
00	ข้าพเจ้าคิดไว้แล้วว่าประกอบอาชีพได้ในอนาคต					
0	<u>ด้านความรู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลและด้านความสำเร็จในชีวิต</u> ถ้าข้าพเจ้ามีงานทำ ข้าพเจ้าจะลาออกจากโรงเรียนแม้ว่าข้าพเจ้าจะเรียนไม่จบชั้นม.ปลาย					
00	ข้าพเจ้าพยายามหาโอกาสเรียนต่อสูงๆเพื่อที่จะได้ทำงานที่มั่นคงในอนาคต					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ

ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อยมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ น่าสนใจ					
00	ผู้ที่ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหางาน ทำได้ยาก					

ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา อ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงตามความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
0	นักเรียนสนใจในการศึกษาต่อระดับ อุดมศึกษา					
00	นักเรียนรู้สึกพอใจกับการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา					

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา อ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนเป็นประจำ
เกือบทุกครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ่อยมากแต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
นานๆครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	เกือบทุกครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
0	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม นักเรียนมักหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา					
00	นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีเจตคติทางบวกต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีเจตคติเป็นกลางต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีเจตคติทางลบต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

- 5.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- 5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ วรภรณ์ แดงเจริญ(2544) และประกายทิพย์ พิชัย (2539)
- 5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยใช้แนวความคิดจากข้อ 5.1 และ 5.2

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองคอยตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					
00	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนเรื่องการเรียนรู้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก ข้อความที่มีความหมายทางลบ

	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในเกณฑ์ไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อของอรนุช

กันสิทธิ์ (2542)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โดยใช้แนวความคิดจากข้อ 6.1 และ 6.2

ลักษณะแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่
จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล					
00	ผู้ปกครองชมนักเรียนเสมอเรื่องการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
(คะแนน)		(คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	

	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน อยู่ในเกณฑ์มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน อยู่ในเกณฑ์น้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียนของเสาวรัตน์ จุฬรัตน์

(2535) และพูนทรัพย์ วงศ์พานิช (2533)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียนโดยใช้แนวความคิด

จากข้อ 7.1 และ 7.2

ลักษณะแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
00	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u> โรงเรียนมีอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก ข้อความที่มีความหมายทางลบ

	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนของวรภรณ์ แดงเจริญ

(2544) และประกายทิพย์ พิชัย (2539)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ใช้แนวคิดจากข้อ 8.1

และ 8.2

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิด

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง

จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u> ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					
00	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

9.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของประกายทิพย์

พิชัย (2539)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยใช้แนวคิดจากข้อ

9.1 และ 9.2

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนเพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง					
00	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนไม่ได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 10 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตอนที่ 10 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

10.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

10.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ของทองหล่อ

นาคหอม (2535 : 103 – 108) ชนิตา เพชรทองคำ (2542 : 118 – 124) และรุ่งทิภา ประสพสันต์ (2543 : 93 –96)

10.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาโดยใช้แนวคิดจากข้อ 10.1

และ 10.2

ลักษณะแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียนกวดวิชา</u> ข้าพเจ้าอยากประสบความสำเร็จในการเรียน กวดวิชา					
00	<u>ด้านความเพียรพยายามทางการเรียนกวดวิชา</u> เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียนกวดวิชา ข้าพเจ้าจะถามครูผู้สอนด้วยตนเอง					
000	<u>ด้านความอดทนต่อการเรียนกวดวิชา</u> ข้าพเจ้าฝึกทำแบบฝึกหัดอย่างไม่ย่อท้อ					
0000	<u>ด้านการกำหนดเป้าหมายจากการเรียนกวดวิชา</u> ข้าพเจ้าทำตารางเวลาในการทบทวนบทเรียน กวดวิชาไว้ล่วงหน้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือและอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษา ที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามได้ผลดังนี้

2.1 แบบวัดบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.789 – 4.021

2.2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.275 – 4.770

2.3 แบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.588 – 7.639

2.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.193 – 4.133

2.5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.197 – 3.527

2.6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.258 – 3.373

2.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.229 – 3.335

2.8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.203 – 4.284

2.9 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.368 - 5.126

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้เฉพาะข้อที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 ไปหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

3.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดบุคลิกภาพเท่ากับ 0.7584

3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตเท่ากับ 0.8423

3.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาเท่ากับ

0.6504

3.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเท่ากับ

0.6304

3.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับ
อุดมศึกษาเท่ากับ 0.6854

3.6 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียนเท่ากับ 0.6936

3.7 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเท่ากับ 0.772

3.8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเท่ากับ 0.785

3.9 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาเท่ากับ 0.8618

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีระหว่างวันที่ 1-5 มีนาคม พ.ศ. 2548 จำนวน 246 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัวด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
4. สร้างสมการพยากรณ์ จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test
 - 2.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

X	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ F
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ t
df	แทน	Degree of Freedom
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
\hat{Y}	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาโดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาโดยใช้คะแนนมาตรฐาน
Y	แทน	แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
X_1	แทน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
X_2	แทน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
X_3	แทน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

X ₄	แทน	แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์
X ₅	แทน	แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
X ₆	แทน	แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน
X ₇	แทน	แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม
X ₈	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X ₉	แทน	บุคลิกภาพ
X ₁₀	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคต
X ₁₁	แทน	เจตคติต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
X ₁₂	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X ₁₃	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
X ₁₄	แทน	ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
X ₁₅	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
X ₁₆	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา
4. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษาและแผนการเรียน

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 3 แสดงผลการศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Mutiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษาและแผนการเรียนดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษาและแผนการเรียน

องค์ประกอบ	ระดับขององค์ประกอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับชั้นที่ศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 4	93	37.8
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	80	32.5
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	73	29.7
	รวม	246	100.0
แผนการเรียน	วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์	61	24.8
	คณิตศาสตร์ - ภาษาอังกฤษ	61	24.8
	ภาษาอังกฤษ – ภาษาอังกฤษหรือภาษาเยอรมัน	61	24.8
	ภาษาอังกฤษ – สังคม	63	25.6
	รวม	246	100.0

จากตาราง 3 พบว่าองค์ประกอบระดับชั้นที่ศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนมากที่สุด คือ 93 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 73 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 ส่วนองค์ประกอบแผนการเรียนพบว่าแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-สังคมเป็นแผนการเรียนที่นักเรียนเรียนมากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ แผนการเรียนคณิตศาสตร์ - ภาษาอังกฤษ และแผนการเรียนภาษาอังกฤษ - ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมันเป็นแผนการเรียนที่มีนักเรียนเรียน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคต เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

องค์ประกอบ	N = 246		การแปลผล
	X	S	
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	31599.2	18268.512	รายได้น้อย
บุคลิกภาพ	58.68	.18	บุคลิกภาพแบบ เอ
ลักษณะมุ่งอนาคต	3.58	.45	มาก
เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา	3.30	.41	เป็นกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.36	.40	ปานกลาง
ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา	2.76	.39	ปานกลาง
ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน	2.88	.35	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	2.97	.26	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.03	.30	ปานกลาง
แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา	3.51	.46	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่าองค์ประกอบฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย องค์ประกอบเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีพอใช้ ส่วนองค์ประกอบ ลักษณะมุ่งอนาคต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

X ₁	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	Y
	1.000	-.541*	-.506*	-.021	-.001	-.001	.023	-.128*	.013	.112	-.139*	-.030	-.118	.287*	.118	.033	-.100
X ₂		1.000	-.451*	.003	.003	.003	-.010	.116	-.010	.042	.146*	.055	-.092	-.055	-.061	.045	-.027
X ₃			1.000	.019	-.002	-.002	-.014	.016	-.004	-.162*	-.002	-.025	.219*	-.248*	-.063	-.081	.134**
X ₄				1.000	-.330*	-.330*	-.337*	.031	.019	.024	.011	.108	-.140*	.005	.047	.074	.101
X ₅					1.000	-.330*	-.337*	.037	-.011	.103	.086	.051	-.036	-.069	-.031	-.015	-.029
X ₆						1.000	-.337*	-.035	.014	-.038	-.009	-.140*	.184*	.015	-.001	-.068	-.052
X ₇							1.000	-.034	-.022	-.089	-.086	-.020	-.008	.049	-.014	.009	-.020
X ₈								1.000	-.022	.110	.019	.110	-.029	.035	.017	-.113	.238**
X ₉									1.000	.040	.067	-.033	.056	.003	.008	-.060	-.007
X ₁₀										1.000	.260*	.323*	-.145*	.118	.062	.057	.479**
X ₁₁											1.000	.253*	-.101	-.169*	.034	.117	.260**
X ₁₂												1.000	-.225*	-.056	.084	.245*	.469**
X ₁₃													1.000	-.122	-.004	-.055	-.127**
X ₁₄														1.000	-.023	-.004	-.027
X ₁₅															1.000	.058	.070
X ₁₆																1.000	.107
Y																	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_3) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{10}) เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา (X_{11}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{12}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา (X_{13}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_2) แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ (X_4) แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ (X_5) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_6) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม (X_7) บุคลิกภาพ (X_9) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{14}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{15}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{16})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Mutiple Regression Analysis) ดังแสดงผลในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	8402.68	2100.67	41.092**
Residual	241	12320.10	51.121	
Total	245	20722.7		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Mutiple Regression Analysis)

องค์ประกอบ	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₀	4.074	1.012	.388	.479	.229	72.655**
X ₁₀ X ₁₂	.762	.121	.331	.583	.340	62.469**
X ₁₀ X ₁₂ X ₃	.524	.072	.203	.618	.382	49.777**
X ₁₀ X ₁₂ X ₃ X ₈	.053	.000	.156	.637	.405	41.092**

$$R = .637$$

$$R^2 = .405$$

$$SE = 7.150$$

$$a = 12.694$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่าองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 4 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต (X₁₀) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X₁₂) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X₃) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X₈) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ตัวนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาได้ ร้อยละ 40.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 12.694 + 4.074X_{10} + .762X_{12} + .524X_3 + .053X_8$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .388X_{10} + .331X_{12} + .203X_3 + .156X_8$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 826 คน แบ่งเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 309 คน เป็นนักเรียนชาย 140 คน เป็นนักเรียนหญิง 169 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 270 คน เป็นนักเรียนชาย 120 คน เป็นนักเรียนหญิง 150 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน เป็นนักเรียนชาย 107 คน เป็นนักเรียนหญิง 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 246 คน แบ่งเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 93 คน เป็นนักเรียนชาย 42 คน เป็นนักเรียนหญิง 51 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน เป็นนักเรียนหญิง 45 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 73 คน เป็นนักเรียนชาย 31 คน เป็นนักเรียนหญิง 42 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1967 : 88 – 886) โดยใช้ระดับชั้นปีและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7584

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8423

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6504

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6304

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6854

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6936

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .772

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .785

ตอนที่ 10 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8618

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ระหว่างวันที่ 1 – 5 มีนาคม พ.ศ. 2548 จำนวน 246 ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ คือ ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_3) สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{10}) เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา (X_{11}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{12})

2. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา (X_{13})

3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_2) แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ (X_4) แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ (X_5) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_6) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม (X_7) บุคลิกภาพ (X_9) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_{14}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{15}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{16})

4. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{12}) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_3) และสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ตัวนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ได้ร้อยละ 40.5

5. สมการที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 12.694 + 4.074 X_{10} + .762X_{12} + .524 X_3 + .053X_8$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .388X_{10} + .331X_{12} + .203X_3 + .156X_8$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_3) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{10}) เจตคติต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา (X_{11}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{12}) อภิปรายผลได้ดังนี้ คือ

1.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้นเป็นช่วงที่กำลังเตรียมตัวในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จะมีเวลาในการเตรียมตัวในการสอบเพียง 2 ภาคการศึกษาเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนต้องให้ความสนใจใส่ใจในเรื่องการเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้จะต้องตั้งใจเรียนในชั้นเรียนแล้วยังต้องใช้เวลาว่างในการเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมอีกด้วย จึงทำให้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

1.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงจะมีความพร้อมด้านค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา ค่าหนังสือและอุปกรณ์ในการเรียนกวดวิชา รวมถึงค่าเดินทางไปเรียนกวดวิชาด้วย ทำให้นักเรียนไม่เกิดความกังวลในด้านความไม่พร้อมของฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จึงเกิดแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับแมคเดวิด (McDavid.

1953 : 60) ที่กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของจินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

1.3 ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถคาดการณ์ วางแผนการเกี่ยวกับอนาคตว่าถ้าได้เรียนกวดวิชาแล้วเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะทำให้สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ในมหาวิทยาลัยของรัฐได้ และมีโอกาสเหนือกว่าบุคคลอื่นเพราะการที่นักเรียนเรียนกวดวิชามีโอกาสในด้านการทบทวนแบบฝึกหัด การรู้เทคนิคต่างในการทำข้อสอบรวมถึงการรู้ถึงแนวข้อสอบที่ใช้ในการสอบด้วย ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าตัดสินใจและเลือกกระทำสิ่งต่างๆได้อย่างเหมาะสมเพื่อความสำเร็จในชีวิต ดังที่ปียากาญจน์ กิจอุดมทรัพย์ (2539 : 64) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตที่ดีจะทำให้มีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค สามารถวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา การประกอบอาชีพ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

1.4 เจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีเจตคติทางบวกต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้นมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา คิดว่าการเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนในระดับที่น่าศึกษามาก รู้สึกว่าการเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ในทั้งในการประกอบอาชีพและในชีวิตประจำวัน ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก นักเรียนจึงมองเห็นถึงความสำคัญของการเรียนกวดวิชาว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะมีส่วนช่วยให้สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับเมเรินและเลมัน (รพีพรรณ สุฐาบุญญกุล. 2542 : 37 : อ้างอิงจาก Mehres and Lehman. 1990) ที่กล่าวว่านักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถหรือเชาวน์ปัญญาเพียงอย่างเดียว องค์ประกอบอื่นๆก็มีอิทธิพลได้ เช่น แรงจูงใจ วุฒิภาวะ รวมทั้งทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา ต่อครู โรงเรียนและวิชาที่เรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

1.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับผู้ปกครองดี มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนที่ให้ความรักความเข้าใจ เอาใจใส่ดูแล อบรมสั่งสอน รวมถึงให้คำปรึกษาแนะนำในการเรียน และการที่ปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ด้วยการเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัวและการเรียน ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเกรงกลัว พร้อมที่จะเรียนรู้ ตั้งใจและไม่ทอดทิ้งเมื่อพบกับอุปสรรคในการเรียนกวดวิชา สอดคล้องกับแมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 253) ที่ศึกษาและพบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูกและจากการศึกษาในประเทศตุรกีเฉพาะกลุ่มนักธุรกิจที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่าในช่วงวัยเด็กมักจะได้รับผลจากผู้ปกครองที่เข้มงวด

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

2. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา (X_{13}) แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามาก มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองมีความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ผลการเรียนของนักเรียน ความสามารถด้านต่างๆของนักเรียน การสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยนักเรียนรับรู้ว่าคุณปกครองต้องการให้นักเรียนสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นการที่นักเรียนรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมากเกินไปจะมีผลทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกกดดัน และความวิตกกังวลว่าจะไม่สามารถปฏิบัติตามด้านการเรียนได้ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองเกิดความผิดหวังในตัวนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_2) แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ (X_3) แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ (X_4) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_5) แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม (X_6) บุคลิกภาพ (X_7) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{15}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{16}) อภิปรายผลได้ดังนี้ คือ

3.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นระดับชั้นของการเปลี่ยนแปลงระหว่างมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นช่วงของการปรับตัว เพราะนักเรียนอาจเพิ่งย้ายมาจากโรงเรียนอื่น ต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่ เพื่อนใหม่ จึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนอาจเป็นนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเดิมทำให้คุ้นเคย

กับบรรยากาศการเรียนการสอน สถานที่ ครูอาจารย์ หรือเพื่อนๆ ที่ศึกษาต่อที่โรงเรียนเดิมเช่นเดียวกัน ทำให้นักเรียนมีเวลาที่จะทุ่มเท มุ่งมั่นให้กับการเรียนกวดวิชา จึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนอาจไม่มีความชอบในการเรียนกวดวิชา มีความคิดว่าถ้าตั้งใจเรียนในชั้นเรียนปกติให้เข้าใจแล้ว การเรียนกวดวิชาก็ไม่มีความจำเป็น รู้สึกว่าการเรียนกวดวิชานั้นน่าเบื่อ อีกทั้งเห็นว่ายังมีเวลาสำหรับการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกนาน ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความทุ่มเทและใส่ใจกับการเรียนมาก มีความคิดว่าถ้าได้เรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นจากการเรียนในชั้นเรียนปกติแล้วก็จะทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งได้ฝึกทำแบบฝึกหัดจากการเรียนกวดวิชาหลายๆครั้งเพื่อความชำนาญ และเห็นว่าเป็นการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์อีกด้วย ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.3 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนอาจไม่ได้ให้ความเอาใจใส่กับการเรียนกวดวิชาเท่าที่ควร เนื่องจากแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์นั้น เป็นแผนการเรียนที่มีความยากในการเรียนแต่ละรายวิชาทำให้นักเรียนต้องพยายามเรียนให้ผลการสอบในโรงเรียนของแต่ละรายวิชาออกมาในเกณฑ์ดี ดังนั้นนักเรียนจึงให้ความเอาใจใส่การเรียนในชั้นเรียนปกติมากเป็นพิเศษ จนไม่มีเวลาว่างพอที่จะเรียนกวดวิชา ทำให้นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา มาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนบางคนนอกจากจะให้ความเอาใจใส่การเรียนในชั้นเรียนปกติแล้ว ยังแบ่งเวลาว่างมาเรียนกวดวิชาอีกด้วย เพราะคิดว่าจะสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเรียนกวดวิชามาใช้ให้

เป็นประโยชน์ในการเรียนในชั้นเรียนปกติ ทำให้นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.4 แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่านักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและนักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องใช้เวลากับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นเรียนปกติมากเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นวิชาที่ต้องคิดคำนวณ อีกทั้งยังต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูอาจารย์ส่ง นักเรียนจึงไม่มีเวลาว่างพอที่จะเรียนกวดวิชา ทำให้นักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์–ภาษาอังกฤษบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะการที่นักเรียนเลือกเรียนแผนการเรียนนี้เพราะมีความเข้าใจในวิชาภาษาอังกฤษและวิชาคณิตศาสตร์มากเป็นพิเศษ นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นและมีเวลาว่างมากพอที่จะเรียนกวดวิชาในวิชาอื่นที่ยังไม่เข้าใจ ทำให้นักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.5 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่านักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมันบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย และนักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมันบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมันบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องให้เวลากับการเรียนในวิชาหลักของแผนการเรียนในชั้นเรียนปกติมากเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นวิชาที่เป็นภาษาต่างประเทศที่ต้องให้ความสนใจเป็นอย่างมาก อีกทั้งนักเรียนบางคนอาจเกิดความสับสนระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาต่างประเทศที่นักเรียนได้เลือกเรียน เพราะนักเรียนต้องจดจำคำศัพท์ต่างๆหรือหลักไวยากรณ์ ทำให้นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนอาจมีความชอบ ความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาต่างๆ จึงทำให้นักเรียนให้ความสนใจ เอาใจใส่ ทั้งภาษาต่างประเทศที่ตนเองได้เลือกและวิชาภาษาอังกฤษ รู้จักประยุกต์การจำคำศัพท์ต่างๆ หรือวิธีการใช้ มาใช้ร่วมกันได้อย่างลงตัว ทำให้นักเรียนไม่ต้องใช้

เวลาในการเรียนวิชาหลักของแผนการเรียนในชั้นเรียนปกติมาก จึงสนใจที่จะเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมในรายวิชาอื่น ทำให้นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.6 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่านักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย และนักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะ การเรียนการสอนของแผนการเรียนนี้จะเน้นที่วิชาหลัก คือ ภาษาอังกฤษและสังคมเท่านั้น ทำให้นักเรียนจะสนใจที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นเรียนปกติให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากกว่าการเรียนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาหลักของแผนการเรียนและนักเรียนไม่เห็นถึงความจำเป็นในการเรียนกวดวิชา ทำให้นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม บางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนในชั้นเรียนปกตินั้น โรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนที่เน้นเฉพาะวิชาหลักของแผนการเรียนเท่านั้น ซึ่งบางครั้งในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอื่นนั้น จำเป็นต้องใช้ความรู้ในหลายวิชาประกอบกัน ทำให้ไม่สามารถสอบแข่งขันกับบุคคลอื่นได้ ถ้านักเรียนต้องการหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชาที่ทางโรงเรียนไม่ได้เน้น ก็มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนกวดวิชา ทำให้นักเรียนแผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคมบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.7 บุคลิกภาพ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบีบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบีบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความอดทนต่ำ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ไม่ชอบการรอคอย ซึ่งการเรียนกวดวิชานั้นส่วนใหญ่จะต้องเรียนกันเป็นกลุ่มใหญ่ ครูผู้สอนก็จะสอนอย่างช้าๆเพื่อให้นักเรียนทุกคนเข้าใจในเนื้อหาวิชา ทำให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ นั้นอาจจะรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากรอคอยเพื่อนคนอื่น ทำให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความทะเยอทะยาน ชัยน่หมั่นเพียรในการเรียน ต้องการประสบความสำเร็จอย่างสูง นักเรียนจึงมีความเข้าใจว่าการไปเรียนกวดวิชานั้นมีส่วนทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จในด้านการเรียนรวมถึงการสอบเข้าศึกษาต่อได้ ทำให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บีบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ไม่มีความทะเยอทะยานในการเรียน ไม่ชอบการแข่งขันกับบุคคลอื่น ไม่รีบร้อน นักเรียนจึงไม่เห็นความจำเป็นของการเรียนกวดวิชา เพราะคิดว่าเรียนเพียงในชั้นเรียนปกติก็น่าจะเพียงพอแล้ว ทำให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บีบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บีบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีความอดทนต่อสิ่งต่างๆสูง มีระเบียบวินัยในตนเอง ว่านอนสอนง่าย นักเรียนจึงยินยอมที่จะปฏิบัติตามถ้าผู้ปกครองแนะนำให้เรียนกวดวิชาและจะสามารถอดทนกับการเรียนรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่กับบุคคลอื่น ซึ่งต้องใช้เวลาในการเรียนการสอนมากได้ ทำให้นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บีบางคน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.8 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่าลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนบางคนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะ สถานที่เรียนที่สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้ดี ทำให้นักเรียนต้องการพักผ่อนมากกว่าต้องการเรียนหรือการมีอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ทันสมัย ทำให้นักเรียนมีความสนใจในสื่อต่างๆมากกว่าเนื้อหาวิชาที่เรียน

นักเรียนบางคนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพทางการเรียนที่ดี มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะสถานที่เรียนที่มีความสะอาด ปราศจากสิ่งรบกวน สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยรวมถึงวิธีการสอนของครูที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม สามารถจดจำเนื้อหาวิชาได้แม่นยำก็จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนกวดวิชา ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.9 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่าสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนบางคนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู จะไม่เชื่อฟังคำสอนของครู ไม่เคารพครู เพราะเห็นว่าครูให้ความสำคัญสนทนด้วย เมื่อถูกครูว่ากล่าวตักเตือนเป็นประจำ จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่อยากที่เรียนกับ

ครูผู้สอนคนนั้นสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนบางคนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับครู มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับครู เชื่อฟังคำสั่งสอน และครูตั้งใจอบรมสั่งสอน ให้ความรักความห่วงใย ทำให้นักเรียนเรียนได้ประสบความสำเร็จ มีความตั้งใจในการเรียน ไม่ทอดทิ้ง มีความพยายามในการเรียน สัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

3.10 สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา แสดงว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อยและสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก

นักเรียนบางคนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีเพื่อน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อน จะมีการพูดคุยปรึกษากันเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่ตลอดเวลา มีการเลียนแบบพฤติกรรมกระทำสิ่งต่างๆหรือความคิดในลักษณะคล้ายคลึงกัน ถ้าเพื่อนมีความรู้สึกไม่ชอบการเรียนกวดวิชา ก็จะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกเช่นเดียวกับเพื่อนได้ สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาน้อย

นักเรียนบางคนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีเพื่อน มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนจะมีความห่วงใยกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการพูดคุยปรึกษากันเมื่อมีปัญหา รวมถึงมีการแนะนำสิ่งที่ดีต่างๆให้แก่กัน นักเรียนและเพื่อนจะมีการชักชวนกันไปเรียนกวดวิชา สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

4. องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

4.1 ลักษณะมุ่งอนาคตส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา เป็นอันดับแรก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตว่าถ้าได้เรียนกวดวิชาแล้วเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะทำให้สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐได้ และมีโอกาสเหนือกว่าบุคคลอื่นเพราะการที่นักเรียนเรียนกวดวิชามีโอกาสใน

ด้านการทบทวนแบบฝึกหัด การรู้เทคนิคต่างในการทำข้อสอบรวมถึงการรู้ถึงแนวข้อสอบที่ใช้ในการสอบด้วย ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าตัดสินใจและเลือกกระทำสิ่งต่างๆได้อย่างเหมาะสมเพื่อความสำเร็จในชีวิต ดังที่ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์ (2539 : 64) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตที่ดีจะทำให้มีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค สามารถวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา การประกอบอาชีพ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับรุ่งทิวา ประสพสันต์ (2543 : 113) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาจิตวิทยาการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย ของสถาบันการศึกษาของรัฐ ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาจิตวิทยาการศึกษา

4.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียน

กวดวิชาของลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับผู้ปกครองดี ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนที่ให้การเอาใจใส่ดูแล อบรมสั่งสอน รวมถึงให้คำปรึกษาแนะนำทั้งในด้านส่วนตัวและการเรียนและการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ด้วยการเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัวและการเรียน ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเกรงกลัวหรือความรู้สึกห่างเหินกับผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองแนะนำในเรื่องการเรียนกวดวิชา นักเรียนจึงยินดีที่จะปฏิบัติตาม พร้อมทั้งจะเรียนรู้ ตั้งใจและไม่ทอดทิ้ง เมื่อพบกับอุปสรรคในการเรียนกวดวิชา สอดคล้องกับแมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 253) ที่ศึกษาและพบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูกและจากการศึกษาในประเทศตุรกีเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่าในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด

4.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา เป็นอันดับที่สาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การที่นักเรียน เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้นเป็นช่วงที่กำลังเตรียมตัวในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จะมีเวลาในการเตรียมตัวในการสอบเพียง 2 ภาคการศึกษาเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนต้องให้ความสนใจในเรื่องการเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้จะต้องตั้งใจเรียนในชั้นเรียนปกติแล้ว ยังต้องใช้เวลาว่างในการเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมในรายวิชาที่ไม่เข้าใจอีกด้วย จึงทำให้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

4.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่งผลทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

เป็นอันดับที่สี่ ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีฐานะ

ทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงจะมีความพร้อมด้านค่าใช้จ่ายต่างๆที่จำเป็นการเรียนกวดวิชา ทำให้นักเรียนไม่เกิดความกังวลในด้านความไม่พร้อมของฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อีกทั้งนักเรียนไม่ต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ปกครองในการหารายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัว นักเรียนจึงมีเวลาพักผ่อนที่จะทุ่มเทเวลาทั้งหมดให้กับการเรียน จึงเกิดแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับแมคเดวิด (McDavid.1953 : 60) ที่กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของจินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการวางนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยพิจารณาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคต, สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง, ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ และให้นักเรียนมีแนวโน้มในการเรียนกวดวิชาน้อยลง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาด้านอื่นๆ เช่น ความมีชื่อเสียงของสถาบันที่สอนกวดวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น
2. ควรนำองค์ประกอบที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไปทำการศึกษาวิจัยเชิงทดลองเพื่อลดแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การประชุมผู้ปกครอง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ๋นใจ. (2535). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมล สุดประเสริฐ. “ กวดวิชาคุ้มจริงหรือ ”. (2526, มีนาคม). สารพัฒนาหลักสูตร. (18) : 1
- กมลรัตน์ หล้าสูงส์. (2524). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มกุฏวิทยาลัย.
..... (2528). จิตวิทยาการศึกษา. ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์
- ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. (2539, สิงหาคม). “โรงเรียนกวดวิชา”. วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน.
7(64) : 13-16.
- กิติมา ปริดีดีดล. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ : ธารนิการพิมพ์.
- กุหลาบ รัตนสังฆธรรมและคนอื่นๆ. (2541). สัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหาเยาวชนเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ :
สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- ชนิษฐา วิเศษสาธิต และมุกดา ศรียงค์. (2537). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. กรุงเทพฯ :
โครงการตำรา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2533, มิถุนายน). “ครอบครัวสัมพันธ์”, ครูปริทัศน์. 10(4) : 20-24.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินิพนธ์
กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา โกมลบุญ. (2528). จิตวิทยาพื้นฐานของการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา อินทรไทย. (2525). ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา
การแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. (2524, 2525, ธันวาคม – มกราคม). “ ความต้องการทางการศึกษา
โอกาสทางการเลือก ”, วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 5(2) : 17-23.

- ชนิดา เพชรทองคำ. (2542). การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2522). ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2529, กันยายน). “ พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ ”, *ครูปริทัศน์*. 5 (11) : 54-58.
- เชิดศักดิ์ โสมวาสินธ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เชียรศรี วิจิตรศิริ. (2528). จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ เทียนสง. (2526, เมษายน – พฤษภาคม). “ เหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ ”, *วารสารการศึกษานอกโรงเรียน*. 113(164) : 24-25.
- ณุกูล ยิ้มศิริ. (2546). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น ในสถาบันการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- दनัย ยาหอม. (2538). แรงจูงใจในการเล่นกีฬาของนักกีฬาหญิง. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจันปัจฉนีก. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทยรายงานวิจัยฉบับที่ 21*. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523). “ความสำเร็จในชีวิตเริ่มในวัยก่อนเรียน” ในการพัฒนาและส่งเสริมความเก่งของลูกรัก. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2528). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวินและคนอื่นๆ. (2529). ชุดการฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. (2533). ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิद्याคม จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองหล่อ นาคหอม. (2535). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต วิชาเอกการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2534. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวรรณ จันทร์พิบูลย์. (2510). ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัด จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นวลฉวี วิศาลศิริกุล. (2538). แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุษกร หมอนทองและคนอื่นๆ. (2542). “สรุปผลการศึกษาผลกระทบของการสอบเข้า มหาวิทยาลัยในระบบใหม่ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย”, เอกสารลำดับที่ 2 การคัดเลือกนักศึกษาระบบใหม่ : GPA , PR สำคัญอย่างไร.
- บุษกร เพชรวิวรรณ. (2519). ทักษะติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ปฐุม นิคมานนท์. (2524, ตุลาคม – พฤศจิกายน). “ผู้ใหญ่เรียนรู้ได้อย่างไร”, *วารสารการศึกษา
นอกโรงเรียน*. 10(164) : 27
- (2528). *การศึกษานอกโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประมวล คิดคินสัน. *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา อินเทอร์เน็ตชั้นแนล หจก.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2529, ธันวาคม). “องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา”, *วารสารการศึกษา
แห่งชาติ*. 21(2) : 58 – 68.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์พีระพัฒนา.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยาและคนอื่นๆ. (2527). *รูปแบบการพัฒนาทัศนคติต่อการประหยัดพลังงาน*.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี รามสูตร. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์. (2539). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา หลักสูตร
วิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *สุขภาพจิตเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). *พฤติกรรมกลุ่ม*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2533). *ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ในจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว*.
กรุงเทพฯ : สมาคมนแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- พอดู สุวรรณทัต. (2530). “โรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา”, *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*.
21(2) : 52-57.
- ไพฑูรย์ สิ้นลาร์ตัน. (2530). “กวดวิชา : ภาพสะท้อนตัวใครตัวมันในระบบการศึกษาไทย”, *วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 69–72.
- (2544). *การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์,นิคม ตั้งคะพิภพ และแมนมาศ ลีลัสต์ยกุล. (2532). รายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์และการออกกลางคัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหาร การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2545). ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการเรียนโรงเรียนกวดวิชา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เมธินี วดีศิริศักดิ์. (2540). การเรียนกวดวิชา : ปรากฏการณ์พิเศษทางการศึกษาในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมธี โภธิพัฒน์. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และความ ซื่อสัตย์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล. (2541). การศึกษาทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งทิวา ประสพสันต์. (2543). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาจิตวิทยา การศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ในบัณฑิตวิทยาลัย ของสถาบันการศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รังรอง สีทองดี. (2535). แรงจูงใจการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ละเอียด บุญเกิด. (2531). คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วราพร เตชะธเนศและคนอื่นๆ. (2544,กันยายน). “การกวดวิชา ค่านิยมของเด็กไทยในปัจจุบัน”, (ออนไลน์). www.geocities.com/thetutor2000.
- วิวัฒน์ชัย อยู่เย็นง. (2521). ทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร ของนิสิตปริญญาโท สาขาวิชานี้ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2518 - 2519 ถึง 2520 – 2521. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ส่งเสริมการเกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วิศิษฐ์ นิพพิทา. (2537). การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วีรบุช ปิณฑวนิช. (2547, พฤษภาคม). “จัดระเบียบโรงเรียนกวดวิชาแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ”, *สถานปฏิรูป*. 7(73) : 14-19.
- ศิริ ศรีนวลฟูติ๊ะ. (2536). ตัวแปรที่จำแนกความสำเร็จของนักเรียนในเขตภาคเหนือในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศีล มติธรรม. (2544, มิถุนายน). “กวดวิชา : หนทางสู่มหาวิทยาลัย ค่านิยม – ความจำเป็นของเด็กรุ่นใหม่”, *วิทยาจารย์*. 100(3) : 14-17.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2544, ธันวาคม). “เจาะใจเด็กไทยกับการเรียนอุดมศึกษา”, www.dusit.ac.th
- สมจิตต์ เพิ่มพูน. (2532). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ คนไค. (2537, มกราคม-กุมภาพันธ์). “การศึกษาหรือกวดวิชากันแน่”, *กระจกเงา*. 2(5) : 30-32.
- สุกัญญา เกษศิลป์. (2542). การสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามระบบปัจจุบันและระบบเดิม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาสถิติประยุกต์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. (2518). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา..
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). *เอกสารการสอนวิชา จต101 จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัฒน์ สุขมลสันต์. (2530, มกราคม). “เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร”, *การศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 39-42.
- สุรพงษ์ ชูเดช. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2537). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544). *สถิติการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2544*.
กรุงเทพฯ : กงทงเบี่ยน.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *ปัญหาปฏิรูปการศึกษาแนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ :
บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- อภิชัย พันธเสนและคณะ. (2530). “ กวดวิชา : เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น ”, *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*.
21(2) : 14–33.
- อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณและวิลาสลักษณ์ ชวัลลสี. (2542). *การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจ
ภายใน*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2526,มิถุนายน). “การมองภาพการศึกษาไทยในอนาคต”, *สารพัฒนาหลักสูตร*.
7(21) : 20–25.
- เอนกกุล กรี่แสง. (2526). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ahmad Rcza Riahinejad and Albert B Hood. (1984,November). “ The Development of
Interpersonal Relationships in College”, *Journal of Collage Student Personal* 25(6) :
498–502.
- Boshier, Roger W. (1971). “Motivation Orientation of Adult Education Participant : A Factor
Analytic Exploration of Houle’s Typology”, *Adult Education*. 21(1) : 85-102.
- Bray, M. (1999). *The Shadow educational System : private tutoring and its applications for
planners*. UNESCO : International Institute for Educational Planning. Paris.
- Darkenwald, Gordom C. and Merriam, Sharam B. (1982). *Adult Education : Foundation of
Practice*. New York : Harper & Row Publishers.
- Fox, Robert B. (1969,October). “ The Relationship of Achievement Motive to sex, achievement
intelligence, social – economic Satus and Level of education aspiration for an eight
grade group”, *Dissertation Abstract international*. 30(4) : 1330–1332A.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill.
- Gouldner, Alvin W.and Helen P. Gouldner. (1963). *Modern Sociology*. New York : Harcourt
Brace and World, Inc.

- Guildford, John S & David E. Gray. (1970). *Motivation and Modern Management*. London : Harper & Row Publishers.
- Herman, Herbert J.M. (1964, August). "A Questionnaire Measure of Achievement Motivation", *Journal of Applied Psychology*. 54(8) : 354–355.
- Hilgard, Ernest R. (1962). *Introduction to Psychology*. New York : Har Court, Brace.
- Likert, Renie. (1970). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago : Rand McNally Company.
- Lindgren, Henry C. (1967). *Education Psychology in Classroom*. 3rd ed. New York : John Wiley & Sone, Inc.
- McClelland, David C. (1961). *The Achieving Society*. New York : Van Nostrand Company, Inc.
- Mead, Robert D. (1971). "Future Time Perspective of College Student in America and India", *Journal of Personality and Social*. 7(83) : 175–182.
- Mehta, Prayag. (1969). "The Achievement Motivation in High School Boy", *National Council of Educational Research and Training*. New Delhi : Affiliated. Pvt, Ltd.
- Mischel, W. (1974). "Processes in Delay of Gratification", in L. Berkowitz (ed). *Advances in Experimental Social Psychology*. 2(7) : 249–293.
- Morstain, Barry R. and Smart, Jone C. (1974). "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Multivariate Analysis of Group Differences," *Adult Education*. 24(2) : 142-153.
- Murray, Edward J. (1964). *Motivation and Emotion*. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall, Inc.
- Robinson, Charles Loe. (1971, August). "Future Time Perspective in Non – Incarcerated Juvenile Delinquents", *Dissertation Abstracts International*. 32(2) : 1225–B.
- Schunk, Dale H. (1981). "Modeling and Attributional Effects on Children's Achievement : A Self – Efficacy Analysis", *Journal of Educational Psychology*. 5(73) : 93–105.
- Strube and Other. (1987). "Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of Abilities : Empirical Tests of the Self Appraisal Model", *Journal of Personality and Social Psychology*. 52(5) : 956–974.

- Weiner, Bernard. (1972, Spring). "Attribution Theory Achievement Motivation and Educational Process", *Review of Education Research*. 42(3) : 203–215.
- Wright, D. (1975). *The Psychology of Moral Behavior*. Middlessex, England : Penquin Boods Ltd.
- Yamane, Taro. (1970). *Statistics : An Introductory Analysis*. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 10 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิดและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด ดังนั้นขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามฉบับนี้

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวพรเพชร ไสติถิมานนท์
นิสิตปริญญาโท
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงใน () และเติมข้อความลงไปในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ระดับชั้นที่ศึกษา () ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. แผนการเรียน () แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
() แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
() แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน
() แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – สังคม
3. รายได้ของผู้ปกครองรวมกัน บาท / เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามบุคลิกภาพนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามาก ถ้าต้องไปรอซื้อของจากร้านที่มีลูกค้าแน่น					
2.	นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจ ถ้างานของนักเรียนดำเนินไปอย่างล่าช้า					
3.	เมื่อนักเรียนเริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้สำเร็จ					
4.	นักเรียนรู้สึกว่าต้องทำอะไรต่างๆอย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					
5.	นักเรียนคิดว่าคนรอบข้างทำงานไม่ถูกใจนักเรียน					
6.	นักเรียนรู้สึกว่านักเรียนอยากทำการบ้านให้เสร็จโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้					
7.	นักเรียนรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที					
8.	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนเป็นคนจริงจังกับการเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
9.	นักเรียนเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนที่พูดมากไร้สาระ					
10.	นักเรียนรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องฟังคนที่พูดไม่รู้จบ					
11.	นักเรียนเป็นคนที่รับผิดชอบในการทำงาน โดยสามารถทำเสร็จก่อนกำหนดเวลาเสมอ					
12.	เมื่อนักเรียนกำลังฟังคนพูดไร้สาระ นักเรียนรู้สึกเบื่อและหาทางเลี้ยวออกมา					
13.	นักเรียนเป็นคนที่ต้องทำอะไรต่างๆ ด้วยความรวดเร็วว่องไว					
14.	เมื่อนักเรียนต้องทำอะไรที่ซ้ำซากนักเรียนรู้สึกหงุดหงิด					
15.	เมื่อนักเรียนมีนัด นักเรียนชอบไปถึงที่นัดหมายก่อนกำหนด					
16.	นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวเพื่อรอรับบริการที่ร้านถ่ายเอกสาร					
17.	นักเรียนไม่ชอบให้มีอะไรมาขัดจังหวะการทำงานของนักเรียน					
18.	นักเรียนคิดว่าเวลาช่างผ่านไปอย่างรวดเร็ว จนไม่สามารถทำอะไรที่ตั้งใจไว้ได้					
19.	นักเรียนรู้สึกโมโห ถ้ามีคนมาขัดจังหวะในขณะที่นักเรียนทำอะไรที่ตั้งใจไว้					
20.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนด้านการศึกษ และการประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องขวามือของใด ช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>ด้านการคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำ</u> นักเรียนชวนชวหายหาความรู้อยู่เสมอเพื่อความก้าวหน้าในการศึกษา					
2.	นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อนำความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ					
3.	นักเรียนศึกษาตนเองและศึกษาสิ่งแวดล้อมก่อนที่จะตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับการศึกษาต่อ					
4.	นักเรียนศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพหลายอาชีพก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง					
5.	นักเรียนควรเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของตนเอง					
6.	<u>ด้านการแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมาย</u> เมื่อมีปัญหาในการเรียน นักเรียนต้องหาวิธีจัดการเกี่ยวกับปัญหานั้นให้สำเร็จ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
7.	เมื่อมีปัญหาในการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนรีบหาทางแก้ไขปัญหานั้นทันที					
8.	เมื่อนักเรียนทำการบ้านผิด นักเรียนจะรีบค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อแก้ไขการบ้านข้อนั้น					
9.	นักเรียนรอให้เรียนจบก่อน จึงจะคิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
10.	นักเรียนติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาต่อที่นักเรียนสนใจ					
11.	<u>ด้านการรู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลและด้าน</u> <u>ความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบ</u> <u>ความสำเร็จในชีวิต</u> นักเรียนไม่ชอบรอคอยงานโดยไม่ทำอะไรเลย					
12.	ถ้านักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้					
13.	นักเรียนพยายามหาโอกาสเรียนต่อในระดับสูงเพื่อที่จะได้ทำงานที่มั่นคงในอนาคต					
14.	นักเรียนยอมทนลำบากในการเรียนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
15.	นักเรียนทำงานโดยยึดถือสุภาษิตที่ว่า “ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ”					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา อ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อยมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ น่าสนใจ					
2.	การศึกษาระดับอุดมศึกษาประยุกต์ ใช้ได้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน					
3.	การศึกษาระดับอุดมศึกษา ช่วยให้ นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น					
4.	การศึกษาระดับอุดมศึกษาทำให้ นักเรียนมีความเป็นผู้นำมากขึ้น					
5.	นักเรียนคิดว่าการศึกษาระดับ อุดมศึกษาสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้					
6.	การศึกษาระดับอุดมศึกษามี ประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7.	การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ช่วยให้นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงานมากขึ้น					

ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา อ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงตามความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	นักเรียนสนใจในการศึกษาต่อระดับ อุดมศึกษา					
2.	การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามี เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ					
3.	นักเรียนสนใจบทความเกี่ยวกับ การศึกษาต่อ					
4.	นักเรียนชอบกิจกรรมที่จัดไว้ใน การศึกษาระดับอุดมศึกษา					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.	นักเรียนไม่สนใจการศึกษาต่อระดับ อุดมศึกษา					
6.	นักเรียนรู้สึกพอใจกับการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา					
7.	นักเรียนรู้สึกไม่มั่นใจในการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา					

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา อ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนเป็นประจำ
เกือบทุกครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ่อยมากแต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
นานๆครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	เกือบทุกครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
1.	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม นักเรียนมักหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา					
2.	นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา					
3.	นักเรียนมักนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
4.	นักเรียนไม่เคยอ่านข่าวเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา					
5.	นักเรียนซักถามครูผู้สอนอยู่เสมอเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> นักเรียนไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนให้ทบทวน บทเรียนที่ได้กวดวิชามา					
2.	นักเรียนปรึกษาผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาส่วนตัว					
3.	นักเรียนได้รับความรัก ความเอาใจใส่และความอบอุ่น จากผู้ปกครอง					
4.	นักเรียนรู้สึกว่าคุณปกครองเข้มงวดเรื่องการเรียนมากเกินไป					
5.	นักเรียนขอคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวกับผู้ปกครอง เป็นประจำ					
6.	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองคอยเตือนนักเรียนให้ทบทวนบทเรียนที่ได้ เรียนกวดวิชามา					
7.	ผู้ปกครองให้นักเรียนเลือกเรียนกวดวิชาด้วยตนเอง					
8.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนเรียนกวดวิชา					
9.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางด้านการเรียนกวดวิชา ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและหาทางช่วยเหลือเสมอ					
10.	ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกเรื่องด้วยความ สมัครใจ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ผู้ปกครองเป็นผู้วางเป้าหมายในการศึกษาต่อให้ นักเรียน					
2.	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนขยันหมั่นเพียรใน การเรียน					
3.	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนหนังสือได้ เกรดสูง					
4.	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนต่อในระดับสูง					
5.	ผู้ปกครองไม่อยากให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ กว่าเพื่อน					
6.	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อ การเรียนให้มาก					
7.	ผู้ปกครองรู้สึกผิดหวังเมื่อนักเรียนมีผลการเรียน ไม่ดี					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพในโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	ด้านสถานที่เรียน					
1.	ขนาดของห้องเรียนแคบเกินไป					
2.	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทดี					
3.	บริเวณโรงเรียนและอาคารมีระเบียบเรียบร้อยดี					
4.	ห้องน้ำมีกลิ่นเหม็น ทำให้รู้สึกอึดอัด					
	ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน					
5.	สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัยกับเทคโนโลยี					
6.	แต่ละห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอน อย่างเพียงพอ					
7.	อุปกรณ์ในการเรียนภาคปฏิบัติล้ำสมัย					
8.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู</u> นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อพบครู					
2.	นักเรียนไม่กล้าซักถามครู เมื่อไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชา					
3.	นักเรียนเสนอความคิดเห็น เมื่อครูถาม					
4.	นักเรียนไม่อยากปรึกษาครู เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน					
5.	นักเรียนมักลี้มทำงานที่ครูสั่ง					
6.	<u>พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน</u> ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					
7.	เมื่อมีปัญหาด้านส่วนตัว ครูยินดีให้คำแนะนำ					
8.	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ครูยินดีให้คำแนะนำ					
9.	ครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่กล้าถาม ครูเมื่อมีข้อสงสัย					
10.	ครูเข้มงวดมาก ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่น่าเรียน					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาด้านการเรียนได้					
2.	นักเรียนและเพื่อนพยายามหากิจกรรมทำร่วมกันเสมอ					
3.	นักเรียนกับเพื่อนมักทะเลาะกัน					
4.	นักเรียนชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับเพื่อน					
5.	เพื่อนและนักเรียนให้ความช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกัน ในด้านการเรียน					
6.	เมื่อนักเรียนเรียนไม่เข้าใจ เพื่อนจะช่วยอธิบาย บทเรียนให้กับนักเรียน					
7.	นักเรียนไม่ชอบเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า					
8.	เพื่อนบางคนไม่ชอบนักเรียน					
9.	นักเรียนสามารถอยู่คนเดียวได้ โดยไม่ต้องเข้ากลุ่ม					
10.	นักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว ทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>ด้านความทะเยอทะยาน ความตั้งใจจริงทาง การเรียนกวดวิชา</u> นักเรียนใส่ใจในการเรียนกวดวิชา โดยเฉพาะใน วิชาที่ไม่ถนัด					
2.	นักเรียนชอบทำแบบฝึกหัดกวดวิชาที่ยาก เพราะ เป็นการท้าทายความสามารถ					
3.	นักเรียนคาดหวังว่าต้องประสบความสำเร็จใน การศึกษาต่อจากการเรียนกวดวิชา					
4.	นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอในการ เรียนกวดวิชา					
5.	นักเรียนคิดว่าในอนาคตสามารถประกอบอาชีพ ที่มั่นคงจึงเรียนกวดวิชา					
6.	<u>ด้านความเพียรพยายามทางการเรียนกวดวิชา</u> ก่อนสอบนักเรียนอ่านหนังสือ ทบทวนความ เข้าใจในบทเรียนที่ได้เรียนกวดวิชามา					
7.	เมื่อนักเรียนต้องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ในการเรียน กวดวิชา นักเรียนพยายามค้นคว้าหาความรู้เพิ่ม					
8.	นักเรียนทำการบ้านที่ได้จากการเรียนกวดวิชา ส่งครูเสมอ					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
9.	เมื่อผลการเรียนไม่ดี นักเรียนจะพยายามอ่านหนังสือและเรียนกวดวิชาให้มากขึ้น					
10.	ถ้านักเรียนไม่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ถ้าพยายามเรียนกวดวิชา					
11.	<u>ด้านความอดทนต่อการเรียนกวดวิชา</u> แม้ว่านักเรียนจะเหนื่อยจากการเรียนกวดวิชา แต่เมื่อนักเรียนกลับบ้านนักเรียนก็ทบทวนบทเรียน					
12.	นักเรียนตั้งใจเรียนกวดวิชา แม้ถูกเพื่อนล้อว่านักเรียนเรียนไม่เก่ง					
13.	นักเรียนตั้งใจเรียนกวดวิชา โดยไม่เหน็ดเหนื่อย					
14.	นักเรียนไม่ต้องให้ผู้ปกครองตักเตือนในการทบทวนบทเรียนกวดวิชา					
15.	นักเรียนตั้งใจและมีสมาธิในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากการเรียนกวดวิชาทุกครั้ง					
16.	<u>ด้านการกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้จาก การเรียนกวดวิชา</u> นักเรียนประเมินความสามารถของตนเองก่อนการเรียนกวดวิชา					
17.	นักเรียนต้องการได้รับประโยชน์จากการเรียนกวดวิชาอย่างเต็มที่					
18.	นักเรียนกลัวความล้มเหลวจากการเรียน					
19.	นักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียนกวดวิชา โดยการอ่านหนังสือล่วงหน้า					
20.	นักเรียนต้องการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนกวดวิชาไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน					

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	1.833
2	2.646
3	3.517
4	2.390
5	1.789
6	1.849
7	2.458
8	3.881
9	1.958
10	4.021
11	1.854
12	2.441
13	2.457
14	3.545
15	2.923
16	2.230
17	2.400
18	1.885
19	1.866
20	2.760

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7584

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.769
2	3.066
3	2.560
4	3.339
5	4.770
6	3.035
7	3.051
8	4.185
9	3.822
10	3.845
11	3.656
12	2.396
13	4.260
14	2.275
15	3.310

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8423

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.639
2	3.631
3	3.533
4	4.034
5	3.008
6	4.447
7	4.580
8	2.665
9	3.112
10	3.580
11	2.588
12	3.045
13	3.538
14	3.040
15	2.725
16	2.836
17	2.998

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6504

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.252
2	3.004
3	2.193
4	2.809
5	2.354
6	4.133
7	2.646
8	2.470
9	2.757
10	3.248

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6304

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
ในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.609
2	3.527
3	3.123
4	2.709
5	2.564
6	2.782
7	2.197

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6854

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.152
2	2.258
3	2.852
4	2.700
5	3.236
6	2.803
7	3.373
8	2.434

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6936

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครู
กับนักเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.549
2	3.131
3	2.644
4	2.417
5	3.335
6	2.417
7	3.271
8	2.229
9	3.074
10	2.867

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .772

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.203
2	4.284
3	2.872
4	3.015
5	2.540
6	2.466
7	2.262
8	2.609
9	3.148
10	3.276

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .785

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.873
2	3.926
3	2.384
4	3.097
5	4.139
6	3.946
7	3.578
8	2.755
9	3.533
10	5.126
11	5.052
12	4.410
13	3.842
14	2.908
15	2.550
16	2.368
17	2.939
18	3.405
19	2.980
20	2.664

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8618

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวพรเพชร ไสติถิमानนท์
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม 2524
ที่อยู่ปัจจุบัน	21/96 ซอยเอกชัย 35 แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
พ.ศ. 2546	การศึกษาระดับบัณฑิต (การแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2548	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ